

**Aftale af 16. december 2016 om
Energiselskabernes energispareindsats
mellem
energi-, forsynings- og klimaministeren og
net- og distributionsselskaberne inden for el, naturgas, fjernvarme og olie repræsenteret ved
Dansk Energi
HMN GasNet, Dansk Gas Distribution, NGF Nature Energy
Dansk Fjernvarme, Foreningen Danske Kraftvarmeværker samt
Energi- og olieforum**

Denne aftale er en opfølgning på den politiske aftale af 22. marts 2012 om den danske energipolitik 2012-2020. Den energipolitiske aftale af 22. marts 2012 forudsætter en øget energieffektivisering, som minimerer energispildet og energiforbruget i alle sektorer.

Denne aftale erstatter aftalen af 13. november 2012 mellem klima-, energi- og bygningsministeren og net- og distributionsselskaberne inden for el, naturgas, fjernvarme og olie repræsenteret ved Dansk Energi, HMN GasNet, Dansk Gas Distribution, NGF Nature Energy, Dansk Fjernvarme, Foreningen Danske Kraftvarmeværker samt Energi- og olieforum. Bilag 6 indeholder en oversigt over, hvornår de enkelte afsnit i aftalen træder i kraft.

Denne aftale, som udmønter punktet i den energipolitiske aftale og PSO-aftalen af 17. november 2016 om energiselskabernes energispareforpligtelse, fastlægger rammerne og principperne for branchernes og selskabernes realisering af energibesparelser. Såfremt der vil være behov for at ændre principperne i denne aftale, vil det ske gennem en genforhandling af aftalen. Rammerne for selskabernes indsats er fastlagt i de gældende el-, naturgas- og varmeforsyningslove samt bekendtgørelsen om energispareydelser i net- og distributionsvirksomheder.

Der eksisterer ikke lovgivning, som forpligter olieselskaberne til at medvirke til realisering af energibesparelser, og som giver mulighed for at pålægge oliebranchens selskaber energispareforpligtelser. Oliebranchen ønsker imidlertid inden for rammerne af branchens særlige forudsætninger at bidrage aktivt til den fremtidige energispareindsats. I overensstemmelse med aftalen om afskaffelse af PSO-afgiften indleder Energistyrelsen i 2017 drøftelser med oliebranchen angående en yderligere forpligtelse fra 2018. Den fremtidige indeksering af olieselskabernes

energisparemål i henhold til Energispareaftalens afsnit 4.7 tages op til fornyet drøftelse i Teknisk Arbejdsgruppe i forlængelse af den enighed, der opnås med energi-, forsynings- og klimaministeren om en tilpasning af olieselskabernes mål fra 2018 og frem.

På denne baggrund er parterne enige om nedenstående rammer for selskabernes energispareindsats. Teksten i aftalekolonnen gælder for hele aftaleperioden, og kan ikke ændres i aftaleperioden med mindre alle aftaleparter er enige herom. I forhold til teksten i uddybningskolonnen kan Teknisk Arbejdsgruppe i enighed beslutte at gennemføre ændringer. Sådanne ændringer kan kun træde i kraft ved årsskifter, og skal offentliggøres senest 3 måneder før.

Dansk Energis, Dansk Fjernvarme/Foreningen Danske Kraftvarmeværkers samt Energi- og Olieforums underskrivelse af aftalen sker som udgangspunkt på vegne af alle net- og distributionsselskaber i brancherne, men de enkelte selskaber kan beslutte at træde ud af aftalen jf. bestemmelserne i aftalen. Dansk Fjernvarmes underskrift er betinget af, at selskaber som står for mindst 80 pct. af fjernvarmeværkerne tilslutter sig aftalen.

Indholdsfortegnelse

1	Overordnede rammer	4
2	Tidsramme og opsigelse for aftalen	6
3	Energibesparelser omfattet af aftalen	8
4	Besparelsesmål	13
5	Forpligtelser og governance	16
6	Metodefrihed	20
7	Krav til selskabernes involvering.....	24
8	Markedsorientering, gennemsigtighed og information.....	29
9	Prioriterings- og konverteringsfaktorer.....	33
10	Opgørelsesmetoder	36
11	Dokumentationskrav for realiserede energibesparelser	49
12	Kvalitetssikring og dobbelttælling.....	60
13	Indberetning.....	71
14	Fastsættelse og regulering af net- og distributionsselskabernes omkostninger	76
15	Overgangsbestemmelser.....	80
16	Parternes godkendelse.....	85

Bilag:

1. Oversigt over aktiviteter, som ikke kan medregnes
2. Prioriterings- og konverteringsfaktorer
3. Områder, hvor der ikke kan medregnes effekt af øget produktionsvolumen
4. Almindelig vedligeholdelse
5. Indberetning i forhold til aftalen (indberetningsskemaer)
6. Oversigt over ikrafttrædelsesdatoer for de enkelte afsnit i aftalen

Aftale	Uddybning
<p>1 Overordnede rammer</p> <p><i>Dette afsnit fastsætter de overordnede rammer for net- og distributionsselskabernes energispareindsats.</i></p>	
<p>1.1 Net- og distributionsselskaberne fremmer omkostningseffektive besparelser til gavn for forbrugere, virksomheder og samfundet.</p>	<p>1.1.1 Net- og distributionsselskaberne lever op til bestemmelsen i pkt. 1.1 ved inden for denne aftales bestemmelser og kvalitetskrav at opfylde deres energispareforpligtelse til lavest mulige gennemsnitlige omkostninger per sparet kWh.</p>
<p>1.2 Udgangspunktet er, at net- og distributionsselskabernes indsats skal medvirke til og være væsentlig for realisering af flere energibesparelser, og at indsatsen skal have særlig fokus på realisering af energibesparelser, som ikke ville være blevet realiseret på nuværende tidspunkt uden selskabernes indsats.</p>	<p>1.2.1 Bestemmelsen betyder, at selskaberne skal være involveret i realiseringen af de konkrete projekter, jf. pkt. 7.1. Selskabets involvering skal fremgå af dokumentationen, jf. afsnit 11.</p> <p>1.2.2 Indsatsen i henhold til bestemmelserne i denne aftale understøtter, at der er fokus på realisering af energibesparelser, som ikke uden selskabernes indsats forventes at blive realiseret inden for 1-3 år.</p> <p>1.2.3 Generelt er det målsætningen, at bestemmelserne i denne aftale – under hensyntagen til de økonomiske muligheder – skal fremme anvendelsen af den bedst tilgængelige teknologi. Det gælder både ved fastsættelse af bestemmelserne om standardværdier og specifik opgørelse.</p>
<p>1.3 Net- og distributionsselskabernes indsats skal - direkte eller indirekte – medføre fordele for slutbrugerne, så det bliver nemmere og/eller billigere for slutbrugerne at gennemføre energibesparelser. Tilsvarende gælder for energibesparelser, som gennemføres hos net- og distributionsselskaberne selv, f.eks. i forbindelse med ledningsoptimering, solfangere og varmepumper. Den overvejende del af net- og distributionsselskabernes omkostninger ved opnåelse af besparelserne skal derfor enten direkte eller indirekte tilfalde slutbrugerne eller net- eller distributionsselskabet, hvis besparelsen opnås hos dem selv.</p>	<p>1.3.1 Det skal fremgå af dokumentationen, jf. afsnit 11, hvilke ydelser slutbrugerne har modtaget af et net- eller distributionsselskab, enten direkte eller via en aktør.</p> <p>1.3.2 Net- eller distributionsselskabet har kun medvirket til/været involveret i energibesparelsen, hvis slutbrugeren på den ene eller anden måde får en økonomisk fordel. Denne kan dog være indirekte og dermed mindre synlig (såsom rådgivning). Det forudsættes, at hovedparten af net- eller distributionsselskabets eventuelle omkostninger tilfalder slutbrugeren i form af tilskud, rabat eller rådgivning. Hvis slutbrugeren ikke ydes økonomiske eller andre fordele, vil energibesparelsen ikke kunne indberettes af selskabet, idet</p>

	<p>det vil være vanskeligt at påvise, at selskabets indsats kan have haft betydning for slutbrugerens gennemførelse af et tiltag.</p> <p>1.3.3 Hvis besparelserne opnås hos et net- eller distributionsselskab gælder tilsvarende bestemmelser om involvering, jf. pkt. 7.2.6 og tilsvarende bestemmelser for dokumentation af omkostninger og tilbagebetalingstid.</p>
--	---

2 Tidsramme og opsigelse for aftalen

Dette afsnit fastsætter tidsrammen samt bestemmelser for opsigelse af aftalen for aftalens parter samt for de enkelte net- og distributionsselskaber.

2.1 Med denne aftale ophæves de mål, forpligtelser og retningslinjer, som er fastlagt i aftalen af 13. november 2012 om selskabernes fremtidige indsats.	
2.2 Denne aftale fastlægger fordelingen af energisparemål mellem aftaleparterne og principperne for fordeling af energisparemålene for de enkelte net- og distributionsselskaber for perioden 2016 - 2020, jf. afsnit 4, samt konkrete retningslinjer mv. for indsatsen i perioden fra den 1. januar 2017 til den 31. december 2020, jf. bilag 6	2.2.1 Aftaler mellem net- eller distributionsselskab og slutbruger indgået i perioden 1. januar 2016 til 1. januar 2017, jf. bilag 6, skal opgøres og dokumenteres efter retningslinjerne i aftalen om energiselskabernes energispareindsats af 13. november 2012.
2.3 Aftalen kan af en eller flere af aftaleparterne opsiges med ét-års varsel til udgangen af et kalenderår. Såfremt en aftalepart vælger at opsige aftalen, vil aftalen fortsat være gældende for de øvrige aftaleparter. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan opsige aftalen for én eller flere aftaleparter eller aftalen som helhed. Opsigelse skal skriftligt meddeles de af aftalen underskrivende parter.	2.3.1 Hvis ministeren f.eks. i forbindelse med en flytning af forpligtelsen til handelsselskaberne opsiger aftalen for elnet- og naturgasdistributionsselskaberne har det ikke umiddelbart betydning for fjernvarme- og olieselskaberne. Det forudsætter dog, at der efterfølgende er ens regler for alle parter med hensyn til realisering, opgørelse, dokumentation mv. af energibesparelser.

<p>2.4 Et selskab der er omfattet af aftalen, kan udtræde af aftalen ved udgangen af et kalenderår ved opsigelse senest ved udgangen af forrige kalenderår, jf. pkt. 2.3 for opsigelsesvarsel.</p> <p>Elnet- eller fjernvarmeselskaber, der misligholder aftalens forpligtelser, kan blive opsagt af det samarbejdsorgan, jf. pkt. 5.2, de indgår i, for dermed at blive omfattet og reguleret af bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder. Samarbejdsorganets opsigelse af et selskab skal ske senest den 1. maj for at have virkning for det følgende år.</p> <p>Nærmere retningslinjer for selskabernes forpligtelser ved udtrædelse eller opsigelse af aftalen fremgår af afsnit 15.</p>	<p>2.4.1 For selskaber som træder ud af aftalen, vil Energistyrelsen udmønte tilsvarende forpligtelser med hjemmel i bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder, jf. pkt. 5.4.</p> <p>2.4.2 Det udtrædende selskab skal indgå i samarbejdsorganets arbejde fra opsigelsen til samarbejdsorganisationens opsigelse får virkning.</p>
---	--

3 Energibesparelser omfattet af aftalen

<p>3.1 Der kan medregnes energibesparelser i det endelige energiforbrug (slutforbruget af energi) i alle sektorer i Danmark, samt afgrænsede energibesparelser i net og i forbindelse med energiproduktion jf. pkt. 3.8, 3.9 og 3.10.</p> <p>Energibesparelser som realiseres på Færøerne og i Grønland kan ikke medregnes.</p> <p>Energibesparelser i forbindelse med energiforbruget til bunkering (international skibsfart) kan ikke medregnes, da dette forbrug ikke indgår i det endelige energiforbrug i Energistyrelsens energistatistik.</p> <p>Energibesparelser i forbindelse national og international luftfart kan ikke medregnes.</p> <p>Der kan ikke medregnes en energibesparelse som følge af et projekt, der ikke overholder gældende regler og lovgivning, herunder bygningsreglementet.</p>	<p>3.1.1 Indsatsen er rettet mod det endelige energiforbrug (slutforbruget) i alle sektorer, således som det er defineret i Energistyrelsens energistatistik, herunder også inden for transportområdet.</p> <p>3.1.2 Brændstof, som i danske havne sælges til dansk registrerede fiskefartøjer, er en del af energiforbruget i produktionserhvervene, og besparelser heri kan medregnes</p> <p>3.1.3 Der kan medregnes energibesparelser i brændstof, som i danske havne sælges til færger og andre skibe, idet omfang der ikke er tale om international skibsfart (bunkring). Der er tale om et energiforbrug til transportformål.</p> <p>3.1.4 Energibesparelse ved installering af et nyt oliefyr til bygningsopvarmning med fossil olie i områder, hvor der er mulighed for at blive tilsluttet enten fjernvarme- eller naturgasforsyning kan ikke medregnes.</p>
<p>3.2 Etablering af lokale VE-anlæg, som begrænser behovet for tilførsel af energi til den konkrete forbruger, kan medregnes som en besparelse, jf. dog pkt. 3.4.</p>	<p>3.2.1 Biomasse leveret til slutbrugere medregnes som et endeligt energiforbrug.</p> <p>3.2.2 Ved konvertering fra f.eks. olie eller naturgas til biomasse kan der kun medregnes en energibesparelse, hvis et nyt anlæg har en højere virkningsgrad end det gamle.</p> <p>3.2.3 Udnyttelse af en virksomheds eget produceret affald, f.eks. affaldstræ og slam, som reducerer tilførslen af energi på virksomheden, og som hidtil ikke har været udnyttet til energiformål på virksomheden eller eksternt, kan medregnes som en energibesparelse.</p> <p>3.2.4 Hvis en fremstillingsvirksomhed eller et rensningsanlæg etablerer et energianlæg (f.eks. forbrændings- eller forgasningsanlæg) til udnyttelse af eget produceret affald, kan</p>

	<p>der ikke medregnes en energibesparelse, hvis der fra anlægget er mulighed for at eksportere el eller gas ud af virksomheden, dvs. til nettene eller til andre virksomheder. Der kan således kun medregnes en energibesparelse fra anlægget, hvis evt. el- og/eller gasproduktion fra anlægget fuldt ud udnyttes på virksomheden.</p>
--	---

<p>3.3 Udnyttelse af overskudsvarme kan medregnes som en energibesparelse, hvis det reducerer virksomhedens nettoenergiforbrug opgjort efter principperne i pkt. 10.5 og 3.9</p>	<p>3.3.1 Der kan medregnes en energibesparelse både hvis overskudsvarme udnyttes hos virksomheden selv, dvs. inden for matriklen, og ved afsætning til en ekstern partner, jf. dog pkt. 10.5 om opgørelsesmetode og pkt. 3.9 om varmepumper til fjernvarmeproduktion.</p>
<p>3.4 Der kan ikke medregnes energibesparelser i forbindelse med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Solvarmeanlæg på bygninger, som er tilsluttet fjernvarme, med mindre, anlæggene indgår som en del af fjernvarmeværkets forsyningsstrategi. • Solceller • Vindmøller, herunder også husstandsmøller • Vandkraftanlæg • Gårdbiogasanlæg og biogasfællesanlæg 	<p>3.4.1 Der kan ikke medregnes energibesparelser fra solceller. Det gælder for alle solcelleanlæg uafhængig af størrelse og hældning. Derfor er standardværdien for solceller nul.</p> <p>3.4.2 Der kan ikke medregnes energibesparelser fra vindmøller. Det gælder også, selvom møllen er opstillet hos en slutbruger af energi (på dennes matrikel) og tilsluttet til egen installation.</p> <p>3.4.3 Besparelser i forbindelse med etablering og/eller optimering af gårdbiogasanlæg og biogasfællesanlæg kan ikke medregnes.</p>
<p>3.5 Raffinaderiernes energiforbrug samt energiforbrug ved indvinding af olie og naturgas er ikke en del af det endelige energiforbrug, og besparelser i forbindelse med dette forbrug kan derfor ikke medregnes.</p>	<p>3.5.1 Energibesparelser vedr. procesforbruget på raffinaderier (raffinaderikolonner mv.) kan ikke medregnes. Der kan dog medregnes besparelser i forbindelse med ventilation, belysning, pumper, varmeanlæg samt forbrug i administrationsbygninger i det omfang, dette forbrug afregnes via separat forbrugsmåler og således ikke er et internt egetforbrug.</p> <p>3.5.2 Overskudsvarme, som leveres fra raffinaderier, kan ikke medregnes.</p>

<p>3.6 Energiforbruget i kollektive produktionsanlæg (fjernvarmeværker, elværker, kraftvarmeværker mv.) er ikke en del af det endelige energiforbrug, og besparelser heri kan således ikke medregnes. Der kan dog medregnes energibesparelser ved etablering af nye solfangere og nye varmepumper til fjernvarmeproduktion, jf. pkt. 3.8 og 3.9.</p>	<p>3.6.1 Der kan ikke medregnes energibesparelser i følgende anlæg, som defineres som kollektive produktionsanlæg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eksisterende kollektive el- og varmeproduktionsanlæg (el- og varmeværker mv.) samt eksisterende kollektive affaldsforbrændingsanlæg uanset størrelse. • Eksisterende energiproduktionsanlæg hos slutbrugere (kedler, varmepumper, solvarmeanlæg, kraftvarmeanlæg, røggaskølere mv.), hvorfra der leveres varme til offentlige net (fjernvarme mv.) på over 10 TJ årligt, eller som har en installeret eleffekt på mindst 5 MW. <p>3.6.2 Det er dog alene besparelser på eksisterende anlæg og på selve energiproduktionsanlæggene (kedler, varmepumper, solvarmeanlæg, turbiner, gasmotorer, røggasrensning mv.) med tilknyttet udstyr (motorer, reguleringsudstyr mv.), som ikke kan medregnes. Der kan således medregnes besparelser i forbindelse med ventilation, belysning, pumper, varmeanlæg samt forbrug i administrationsbygninger i det omfang, dette forbrug afregnes via separat forbrugsmålere og således ikke er et internt egetforbrug.</p> <p>3.6.3 Der kan ikke medregnes energibesparelser fra udnyttelse af overskudsvarme fra anlæg, som forud for energispareprojektet er defineret som et kollektivt produktionsanlæg.</p> <p>3.6.4 En liste over de kollektive produktionsanlæg, hvor besparelser ikke kan medregnes, kan findes på Energistyrelsens hjemmeside [link]</p>
<p>3.7 Der kan medregnes energibesparelser opnået ved reduktion af tabene i transmissions- og distributionsnettene, selvom det ikke er en del af det endelige energiforbrug</p>	<p>3.7.1 Der kan medregnes reduktion af energitab i transmissions- og distributionsnettene, herunder reduktion af tab i transformatorer, pumper, målere, regulatorer mv. Dette gælder hele vejen fra ab produktionsanlæg/gasbehandlingsanlæg til an forbruger.</p>

<p>3.8 Der kan medregnes energibesparelser opnået ved etablering af solfangere til fjernvarmeproduktion som er godkendt senest den 30. juni 2018.</p>	<p>3.8.1 Der kan under rammerne af denne aftale medregnes energibesparelse fra nye kollektive solfangere til fjernvarmeforsyning, som er godkendt i henhold til reglerne i Varmeforsyningsloven og projekterede senest 30. juni 2018 til idriftsættelse senest 30. juni 2019.</p> <p>3.8.2 Besparelserne indberettes det år, hvor projekterne er realiseret og dokumenteret, og senest 30. juni 2019.</p> <p>3.8.3 Besparelsen opgøres som den beregnede årlige energiproduktion fra solfangeranlægget vægtet med en prioriteringsfaktor på 1 uden øvrige faktorer.</p> <p>3.8.4 Der kan af alle parter højest medregnes en besparelse på 8.000 MWh fra solvarmeanlæg hos et fjernvarmeselskab.</p>
<p>3.9 Fra 2017 kan der medregnes energibesparelser i forbindelse med etablering af nye el- eller gasdrevne varmepumper til fjernvarmeproduktion.</p>	<p>3.9.1 Energibesparelsen opgøres som den årlige varmeproduktion beregnet ud fra den forventede antal fuldlasttimer fratrukket energiforbruget til varmepumpen (inkl. evt. forbrug til pumper mv.) ganget med de(n) relevante konverteringsfaktor(er), jf. bilag 2 om konverteringsfaktorer. Ved beregning af energibesparelse skal anvendes det gennemsnitlige årlige antal fuldlasttimer baseret på de første 10 år af anlæggets levetid i henhold til projektforslaget, som udgør grundlaget for varmeplangodkendelsen efter projektbekendtgørelsen.</p> <p>3.9.2 Hvis varmepumpen udnytter overskudsvarme fra en slutbruger, opgøres besparelsen i henhold til bestemmelserne i pkt. 10.5. Der kan kun medregnes en energibesparelse ved etablering af en varmepumpe til fjernvarmeproduktion, hvis overskudsvarmen ikke er medregnet som en energibesparelse hos virksomheden, jf. pkt. 10.5.4.</p>
<p>3.10 De aktiviteter, hvor der ikke kan medregnes energibesparelser, fremgår af bilag 1.</p>	

<p>4 Besparelsesmål</p>																	
<p>4.1 Det samlede sparemål for aftaleparternes energispareindsats udgør 10,1 PJ per år i perioden 2016-2020.</p> <p>Brancherne og de enkelte elnet-, naturgasdistributions-, fjernvarme- og olieselskaber opfylder ved aftalens ophør de energisparemål, som er fastsat i afsnit 4, jf. dog pkt. 4.8.</p>																	
<p>4.2 Sparemålet for henholdsvis elnet-, naturgasdistributions- og fjernvarmeselskaberne udgør 3,18 pct. af det endeligt korrigerede energiforbrug, som opgjort i Energistyrelsens energistatistik plus 40 % af nettab i el- og fjernvarmesystemet, ligeledes opgjort i Energistyrelsens energistatistik. Derudover tillægges naturgasdistributionselskabernes mål 0,07 PJ og fjernvarmeselskabernes mål 0,493 PJ.</p> <p>Gasdistributionselskabernes samlede sparemål fordeles efterfølgende mellem selskaberne på baggrund af distribuerede mængder.</p> <p>Målet for perioden 2016 - 2017 fordeles på baggrund af Energistyrelsens energistatistik fra 2014 og fremgår af pkt. 4.2.1, tabel 1.</p> <p>Fordelingen af målet reguleres for perioden 2018 – 2019 på baggrund af energistatistikken fra 2016 og ligeledes for 2020 på baggrund af energistatistikken for 2018.</p> <p>Olieselskabernes sparemål reguleres i henhold til pkt. 4.7</p>	<p>4.2.1 El til transport indgår i beregningsgrundlaget for fordeling af energisparemål, mens gas til transport ikke indgår.</p> <p>4.2.2 Tabel 1: Fordeling af energisparemålet for perioden 2016 - 2017</p> <table border="1" data-bbox="1182 730 1697 1161"> <thead> <tr> <th></th> <th>PJ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Elnetselskaber</td> <td>3,62</td> </tr> <tr> <td>Fjernvarmeselskaber</td> <td>4,10</td> </tr> <tr> <td>HMN GasNet</td> <td>1,29</td> </tr> <tr> <td>Dansk Gas Distribution</td> <td>0,65</td> </tr> <tr> <td>NGF Nature Energy</td> <td>0,16</td> </tr> <tr> <td>Olieselskaberne</td> <td>0,28</td> </tr> <tr> <td>I alt</td> <td>10,1</td> </tr> </tbody> </table>		PJ	Elnetselskaber	3,62	Fjernvarmeselskaber	4,10	HMN GasNet	1,29	Dansk Gas Distribution	0,65	NGF Nature Energy	0,16	Olieselskaberne	0,28	I alt	10,1
	PJ																
Elnetselskaber	3,62																
Fjernvarmeselskaber	4,10																
HMN GasNet	1,29																
Dansk Gas Distribution	0,65																
NGF Nature Energy	0,16																
Olieselskaberne	0,28																
I alt	10,1																

<p>4.3 De enkelte elnet- og fjernvarmedistributionsselskabers energisparemål fastsættes af samarbejdsorganerne ud fra følgende principper:</p> <p>For elnetselskaberne fordeles energisparemålet, jf. pkt. 4.2 på baggrund af selskabernes forholdsmæssige andel af afregnede energimængder til slutbrugerne. Selskabernes mål fastsættes årligt på baggrund af en gennemsnitlig historisk andel af afregnet energi. For fjernvarmeselskaberne fordeles sparemålet, jf. pkt. 4.2, på baggrund af selskabernes forholdsmæssige andel af varmeleverancerne til nettet.</p>	
<p>4.4 De enkelte net- og distributionsselskabers over- eller underdækning af energibesparelser ved udgangen af 2015 videreføres til denne aftaleperiode og indgår således i selskabets samlede målopfølgelse.</p>	
<p>4.5 For elnet-, naturgasdistributions-, fjernvarmedistributions- og olieselskaberne opgøres over- og underdækning af energibesparelser ved udgangen af 2015 som forskellen mellem det enkelte selskabs akkumulerede indberettede energibesparelser og akkumulerede energisparemål, fastsat af samarbejdsorganerne, for perioden 2006 - 2015.</p>	
<p>4.6 Olieselskabernes energisparemål fordeles forholdsmæssigt mellem selskaberne efter markedsandele på fyringsolie markedet. Olieselskaberne har i forbindelse med deres tilslutning til denne og tidligere aftaler etableret Foreningen Oliebranchens Energisparepulje f.m.b.a. Foreningen har overtaget alle olieselskabernes forpligtelser i henhold til denne aftale.</p>	

<p>4.7 Olieselskabernes samlede energisparemål, jf. pkt. 4.2.1, indekseres fremover i forhold til udviklingen i salget af fyringsolie. Udgangspunktet for sparemålet i 2016, som angivet i pkt. 4.2.1, er salget af fyringsolie i 2014. Indekseringen betyder, at sparemålet fra 2018 og frem reguleres proportionalt med udviklingen i fyringsoliesalget i forhold til 2014. Der sker dog kun ændringer af målet, hvis fyringsoliesalget akkumuleret har ændret sig med mere end plus/minus 5 pct. i forhold til salget i 2014.</p>											
<p>4.8 Besparelsesmålene for de enkelte elnet-, naturgasdistributions-, fjernvarmedistributions- og olieselskaber fastsættes i pkt. 4.2, 4.3 og 4.6. Over- og underdækning kan overføres mellem de enkelte år inden for aftaleperioden.</p> <p>Ved udgangen af 2016 gælder nedenstående maksimale underdækning for brancherne (el, naturgas, fjernvarme og olie). Fra 2017 og frem gælder den for aftaleparterne, dvs. for el, fjernvarme, olie og de enkelte gasselskaber.</p> <p>Underdækningen kan i forhold til det seneste års energisparemål maksimalt udgøre:</p> <table data-bbox="277 1002 784 1187"> <tr> <td>Ved udgangen af 2016:</td> <td>Max. 35%</td> </tr> <tr> <td>Ved udgangen af 2017:</td> <td>Max. 30%</td> </tr> <tr> <td>Ved udgangen af 2018:</td> <td>Max. 15%</td> </tr> <tr> <td>Ved udgangen af 2019:</td> <td>Max. 10%</td> </tr> <tr> <td>Ved udgangen af 2020:</td> <td>Max. 5%</td> </tr> </table>	Ved udgangen af 2016:	Max. 35%	Ved udgangen af 2017:	Max. 30%	Ved udgangen af 2018:	Max. 15%	Ved udgangen af 2019:	Max. 10%	Ved udgangen af 2020:	Max. 5%	
Ved udgangen af 2016:	Max. 35%										
Ved udgangen af 2017:	Max. 30%										
Ved udgangen af 2018:	Max. 15%										
Ved udgangen af 2019:	Max. 10%										
Ved udgangen af 2020:	Max. 5%										

5 Forpligtelser og governance

Dette afsnit fastsætter de enkelte parter roller og ansvar i forbindelse med udførelse af energispareforpligtelserne.

<p>5.1 For elnet-, og fjernvarmedistributionselskaberne gælder besparelsesmålene jf. pkt. 4.2 som helhed for alle de selskaber i brancherne, der i henhold til forsyningslovene er omfattet af forpligtelsen, herunder også selskaber, som ikke deltager i samarbejdet/samarbejdsorganet, jf. pkt. 5.2.</p> <p>Olieselskaberne er ikke lovgivningsmæssigt forpligtet, men deltager på lige fod som de øvrige brancher i aftalen.</p>	<p>5.1.1 Lovgrundlaget for net- og distributionselskabernes energispareforpligtelse fremgår af forsyningslovene indenfor el, naturgas og fjernvarme. Olieselskaberne deltager frivilligt i ordningen.</p> <p>5.1.2 Med hjemmel i forsyningslovene bliver der i bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder fastsat nærmere regler for energispareindsatsen i overensstemmelse med principperne i denne aftale.</p> <p>5.1.3 Gældende lovgrundlag og bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder kan findes på Energistyrelsens hjemmeside [link]</p>
<p>5.2 Der etableres branchevis eller i fællesskab mellem flere brancher et samarbejdsorgan, som varetager en række opgaver i henhold til denne aftale.</p>	<p>5.2.1 De nærmere regler vedrørende deltagelse i samarbejdsorganet fremgår af bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder.</p>
<p>5.3 For de el- og fjernvarmeselskaber, der ønsker at være en del af brancheaftalen, fastsætter samarbejdsorganet de enkelte selskabernes energisparemål efter de principper, der fremgår af aftalens pkt. 4.3 og 4.4.</p>	<p>5.3.1 Aftalen om energiselskabernes energispareindsats fastsætter de nærmere bestemmelser og retningslinjer for energispareindsatsen for de selskaber, der er en del af aftalen.</p> <p>5.3.2 Det samlede mål på brancheniveau fremgår af aftalen pkt. 4.2.</p> <p>5.3.3 Det samlede energisparemål fordeles på brancheniveau blandt alle selskaber i branchen efter principper, som fremgår af pkt. 4.3.</p>

<p>5.4 For de el-, naturgas- og fjernvarmeselskaber, som ikke ønsker at indgå i denne aftale eller udtræder af denne, evt. som følge af manglende overholdelse af denne aftale, fastsætter Energistyrelsen bindende mål samt vilkår for det enkelte selskabs energispareindsats i overensstemmelse med bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder.</p> <p>Forpligtelser for det enkelte selskab vil blive tildelt på baggrund af bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder.</p> <p>Branchens mål reduceres svarende til forpligtelsen for det eller de selskaber, som træder ud af aftalen.</p>	<p>5.4.1 Selskaber, der står udenfor denne aftale, er omfattet af bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder og får således tildelt et energisparemål af Energistyrelsen.</p> <p>5.4.2 Bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder fastsætter regler for selskabernes opfyldelse af energispareforpligtelsen.</p> <p>5.4.3 Hvis selskabet ikke overholder Energistyrelsens fastsatte energisparemål, kan Energistyrelsen tage skridt i henhold til forsyningslovene og bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder.</p>
<p>5.5 I tilfælde hvor et selskab udtræder af aftalen eller ikke ønsker at deltage i samarbejdsorganet inden for aftaleperioden, skal det pågældende samarbejdsorgan oplyse Energistyrelsen om det udtrædende selskabs akkumulerede energisparemål tildelt af samarbejdsorganet, jf. pkt. 4.2. og 4.3 og akkumulerede realiserede og indberettede energibesparelser frem til udtrædelse af aftalen.</p>	
<p>5.6 I tilfælde hvor et selskab bliver ekskluderet fra aftalen af en aftalepart, skal selskabets samarbejdsorgan oplyse Energistyrelsen om det udtrædende selskabs akkumulerede tildelte energisparemål, jf. pkt. 4.2. og 4.3 og akkumulerede realiserede og indberettede energibesparelser frem til udtrædelse af aftalen.</p>	
<p>5.7 Samarbejdsorganerne skal hvert år indberette realiserede energibesparelser til Energistyrelsen, jf. indberetningsskemaerne i bilag 5.</p>	
<p>5.8 Der etableres en teknisk arbejdsgruppe, som løbende behandler</p>	<p>5.8.1 I tilknytning til aftalen etableres der en teknisk arbejdsgruppe med repræsentanter fra aftalens parter.</p>

<p>spørgsmål, principper og forhold i forbindelse med denne aftale. Gruppen består af repræsentanter fra aftalens parter samt Energistyrelsen, der varetager formandskabet.</p>	<p>5.8.2 Arbejdsgruppens hovedopgaver er at medvirke til, at denne aftale efterleves af parterne samt løbende at præcisere og fortolke bestemmelserne i denne aftale. Det omfatter særligt følgende opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eventuelle præciseringer af retningslinjerne for selskabernes involvering jf. afsnit 7. • Opfølgning af bestemmelserne om markedsorientering, gennemsigtighed og information, jf. afsnit 8. • Afklaring af evt. uklarheder i forbindelse med anvendelsen af prioriterings- og konverteringsfaktorerne jf. afsnit 9. • Løbende justeringer af opgørelsesmetoderne jf. afsnit 10, herunder opdateringen af standardværdierne, information mv. • Opfølgning af kravene om dokumentation, indberetning, og kvalitetssikring, herunder særligt opfølgning af de årlige stikprøver, jf. afsnit 11-13. • Øvrige ændringer i uddybningskolonnen samt bilag, jf. indledningen til aftalen. • Den tekniske arbejdsgruppe er ansvarlig for arbejdet med udarbejdelse af standardværdierne. Selskaberne varetager det praktiske arbejde i forbindelse med udarbejdelsen af standardværdierne og afholder udgifterne i forbindelse hermed. Energistyrelsen godkender standardværdierne. • Den tekniske arbejdsgruppe vurderer årligt, om der er grundlag for at justere de forskellige standardværdier, bl.a. i lyset af den teknologiske udvikling. • Den tekniske arbejdsgruppe inddrages ved fastlæggelse af rammerne for og indholdet i en evt. evaluering af ordningen. <p>5.8.3 Gruppen består af op til 2 repræsentanter fra hver af følgende:</p>
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Dansk Energi - Naturgasselskaberne - Dansk Fjernvarme og Foreningen Danske Kraftvarmeværker - Energi- og olieforum, <p>Energistyrelsen, som varetager formandskabet og sekretariatsfunktioner for arbejdsgruppen.</p> <p>5.8.4 I forbindelse med afklaring af principielle spørgsmål i Teknisk Arbejdsgruppe, har hvert medlem af arbejdsgruppen vetoret.</p> <p>5.8.5 Arbejdsgruppen mødes efter behov og mindst 3 gange årligt.</p> <p>5.8.6 Teknisk arbejdsgruppe udarbejder en forretningsorden for gruppens arbejde. Den skal bl.a. beskrive beslutningsprocedurer.</p>
<p>5.9 I denne aftale anvendes betegnelsen "net- og distributionsselskaber" for alle de selskaber, som er omfattet af aftalen, dvs. elnetselskaber, naturgasdistributionsselskaber, fjernvarmeselskaber og olieselskaber</p>	<p>5.9.1 For elnet-, naturgasdistributions- og fjernvarmeselskabernes er der i forsyningslovene hjemmel til at fastsætte energispareforpligtelser, og de er omfattet af bekendtgørelsen om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder.</p> <p>5.9.2 Olieselskaberne er alene forpligtet af denne aftale</p>

6 Metodefrihed

6.1 Med henblik på, at net- og distributionsselskaberne kan opnå de aftalte besparelsesmål i overensstemmelse med pkt. 1.1 har selskaberne metodefrihed inden for de rammer, som lovgivningen, energiaftalen af 22. marts 2012, herunder bestemmelsen om at selskabernes indsats skal målrettes mod eksisterende bygninger og erhverv, samt denne aftale i øvrigt foreskriver.

6.2 Net- og distributionsselskaber kan gennemføre besparelser uden for eget forsyningsområde og uden for egen energiart. Som led i at sikre en omkostningseffektiv indsats har net- og distributionsselskaberne frihed til at udforme de konkrete besparelsetiltag efter aftale med slutbrugere. Alle selskaber uanset ejerforhold har i overensstemmelse med forsyningslovene, som ikke berører oliebranchen, lige muligheder og vilkår i forbindelse med realisering af selskabernes energispareforpligtelser.

6.3 Som regulerede monopolselskaber er der en række begrænsninger for, hvilke opgaver net- og distributionsselskaberne selv må forestå i forbindelse med konkret realisering af energibesparelser uden for eget område og egen energiart. Derfor skal net- og distributionsselskabernes aktiviteter i forbindelse med realiseringen af konkrete energibesparelsesaktiviteter, dvs. fysiske aktiviteter, ske gennem virksomheder, som er selskabsmæssigt udskilt af net- og distributionsvirksomheden i overensstemmelse med reglerne i forsyningslovene.

6.2.1 Net- og distributionsselskaberne er ansvarlig for alle de energibesparelser, som de indberetter, herunder også besparelser, som er leveret af aktører eller købt fra andre selskaber. Net- og distributionsselskaberne kan, som led i metodefriheden, indgå de aftaler, som de finder hensigtsmæssige for en omkostningseffektiv opfyldelse af deres forpligtelse, og de kan afvise specifikke energispareprojekter, samarbejdspartnere mv.

6.3.1 Net- og distributionsselskaberne skal sikre og kan selv forestå følgende opgaver:

- Administration af denne aftale
- Dokumentation af besparelserne
- Indberetning af besparelser
- Kvalitetssikring af besparelserne, herunder kvalitetskontrol og audits

6.3.2 Inden for eget forsyningsområde og egen energiart

Olieselskaberne er ikke omfattet af pkt. 6.3.

Net- og distributionsselskaberne må selv:

- Rådgive om energibesparelser
- Informere om energibesparelser
- Realisere besparelser i eget ledningsnet eller via målere inkl. aflæsnings- og overvågningsudstyr
- Etablere solfangere og varmepumper i eget regi
- Indgå aftaler med aktører
- Indgå kontrakter direkte med en forbruger om finansiel involvering, herunder køb af retten til at indberette en besparelse, så længe der ikke er tale om en finansiering, som indeholder et låneelement.

Net- og distributionsselskaberne må **ikke** selv:

- Gennemføre konkret realisering af energibesparelser hos forbrugere, herunder installationsarbejder, teknisk energieffektivisering af udstyr og processer m.v. (undtaget i eget ledningsnet og via målere)
  - Deltage i salg af energieffektivt udstyr
  - Forestå finansiering af energibesparelsetiltag
- For disse opgaver skal der indgås aftale med en aktør eller slutbruger.

6.3.3 Uden for eget forsyningsområde eller egen energiart

Net- og distributionsselskaberne må selv:

- Give generel information om selskabets energispareindsats
- Indgå aftaler med aktører
- Indgå kontrakter direkte med en forbruger om finansiel involvering, herunder køb af en besparelse, så længe der ikke er tale om en finansiering, som indeholder et låneelement.

	<p>Net- og distributionsselskaberne må ikke gennemføre andre aktiviteter end ovenstående uden for eget forsyningsområde eller uden for egen energiart. For andre aktiviteter skal der indgås aftale med en aktør eller slutbruger, der kan forestå aktiviteterne.</p>
--	---

<p>6.4 Aftaler med aktører, herunder også koncernforbundne selskaber, skal indgås på markedsmæssige vilkår, jf. reglerne i forsyningslovene, og i henhold til de gældende udbudsretlige regler, jf. bl.a. forsyningsvirksomhedsdirektivet.</p> <p>I overensstemmelse med principperne i forsyningslovene skal der for aftaler med aktører foreligge dokumentation for, at aftalerne er indgået på markedsmæssigt grundlag herunder for, hvorledes priser og vilkår er fastsat.</p>	<p>6.4.1 I henhold til forsyningslovene skal der udarbejdes skriftlig dokumentation for, hvorledes priser og vilkår er fastsat. Dokumentationen skal kunne danne grundlag for en vurdering af prisers og vilkårs markedsmæssighed. Dokumentationen forelægges Energitilsynet efter anmodning. Hvis markedsmæssigheden af en aftale ikke findes godtgjort, kan Energitilsynet skønsmæssigt fastsætte den markedsmæssige pris. Den skønsmæssigt fastsatte pris vil blive lagt til grund for den økonomiske regulering af den kollektive forsyningsvirksomhed.</p> <p>6.4.2 Markedsmæssighed kan sikres på flere måder. Bestemmelsen indebærer således ikke et generelt krav om, at alle aftaler skal sendes i udbud. Ifølge bemærkningerne til forsyningslovene vil Energitilsynet udøve sit skøn inden for rammerne af OECD's Guidelines for Transfer Pricing og SKAT's vejledning »Transfer Pricing – Dokumentationspligten«. Energitilsynet skal primært beskæftige sig med væsentlige aftaler.</p>
<p>6.5 I forbindelse med net- og distributionsselskabernes anvendelse af aktører i forbindelse med realisering af besparelser, skal der foreligge en skriftlig aftale mellem selskabet og aktøren og en ubrudt aftalekæde, jf. pkt. 7.2, forud for aftale om realisering af energibesparelser med slutbruger.</p> <p>Et net- eller distributionsselskabs aftale med en aktør kan være generel, dvs. uden specifikation af konkrete tiltag eller konkrete slutbrugere, som aktøren håndterer spareforpligtelsen over for (en såkaldt rammeaftale).</p>	<p>6.5.1 Der skal være en ubrudt aftalekæde fra net- eller distributionsselskabet evt. via en eller flere aktører til slutbruger. Aftalen skal tidsmæssigt starte hos net- eller distributionsselskabet og bevæge sig via aktør(er) til slutbrugeren, således at en aftale mellem et net- eller distributionsselskab og en aktør ligger forud for aftaler mellem aktøren og slutbrugere.</p>

7 Krav til selskabernes involvering

7.1 Net- og distributionsselskaberne kan kun indberette besparelser, som selskaberne enten selv eller gennem aftaler med aktører via konkrete aktiviteter har været involveret i realisering af, og selskabernes indsats skal være væsentlig for realiseringen af energibesparelserne. Der skal således være en direkte og entydig sammenhæng mellem aktivitet og besparelser.

Herudover kan net- og distributionsselskaberne indberette energibesparelser, som de har købt hos andre net- og distributionsselskaber, jf. pkt. 13.4.

7.1.1 Der skal være en direkte involvering i forhold til en konkret, defineret energibesparelse. Med direkte involvering menes, at net- og distributionsselskaberne – eller en aktør, som selskaberne har en skriftlig aftale med – skal yde en konkret indsats, der medvirker til realisering af en energibesparelse hos en konkret slutbruger. Selskabernes indsats skal således give slutbrugerne nogle fordele, som medvirker til, at de gennemfører energibesparelser. Disse fordele kan have forskellige former, og kan f.eks. bestå i rådgivning og bistand i forbindelse med gennemførelse af besparelser, som gør det nemmere og billigere for slutbrugerne og/eller mere direkte finansiel involvering såsom tilskud, køb af rettigheder til at indberette energibesparelsen eller lignende, der medvirker til at reducere omkostningerne for slutbrugeren i forbindelse med realisering af besparelsen.

7.1.2 Involveringen kan ikke alene bestå i og dokumenteres ved en uspecificeret generel rammeaftale med en slutbruger, hvor der ikke er en konkret beskrivelse af de konkrete indsatsområder og af de aktiviteter, som medvirker til realisering af energibesparelserne. En generel aftale med en slutbruger, der gør det muligt at tilskrive alle udefinerede energibesparelser, som gennemføres hos en forbruger uden, at et selskab er involveret i disse, er således ikke tilstrækkelig til at opfylde dokumentationskravet, hvis ikke den suppleres med specifikke aftaler om konkrete indsatsområder og/eller projekter.

7.1.3 Et projekt er en aftale mellem en slutbruger og et net- eller distributionsselskab, evt. via en aktør om bistand til realisering af energibesparelser inden for konkrete områder. Et projekt kan bestå af et eller flere tiltag, der ikke nødvendigvis er fagligt sammenhængende.

<p>7.2 Der skal på alle projekter/energisparesager være en skriftlig dokumentation af net- eller distributionsselskabets involvering forud for påbegyndelsen af realiseringen af besparelsen. Net- og distributionsselskaberne kan således ikke indberette besparelser, som kommer, uden at selskaberne er involveret, inden realiseringen påbegyndes.</p> <p>En aftale mellem net- eller distributionsselskab og en slutbruger kan evt. gå via en eller flere aktørled.</p>	<p>7.2.1 Påbegyndelse af realiseringen defineres i forhold til denne bestemmelse at ske, når der indgås bindende aftale om køb af udstyr mv. eller bindende aftale om igangsættelse af projektet. Aftalen om net- eller distributionsselskabets involvering og overdragelse af energibesparelsen skal således ligge forud for dette tidspunkt.</p> <p>7.2.2 Aftalen skal være skriftlig og skal indeholde beskrivelse af det konkrete tiltag, der gennemføres hos slutbrugeren, bekræftelse på at realiseringen ikke er påbegyndt ved aftalens indgåelse samt beskrivelse af selskabets involvering i forbindelse med realisering. Ved skriftlig aftale forstås i denne sammenhæng, at der skal foreligge en dateret bekræftelse fra slutbrugeren på, at energibesparelsen realiseres i samarbejde med net- eller distributionsselskabet, og at slutbrugeren er indforstået med, at besparelsen overdrages til de(t) navngivne net- eller distributionsselskab(er) efter realisering, således at besparelsen ikke i god tro kan overdrages til andre selskaber. Bekræftelsen kan f.eks. være i form af mail eller underskrift på et aftaledokument. Underskriften kan være elektronisk, f.eks. via NEM-ID. Kravene er nærmere beskrevet i afsnit 11. En konkret aftale kan omfatte aktiviteter, som gennemføres over flere år eller med mellemrum.</p> <p>7.2.3 For besparelser på mindre end 20 MWh opgjort ved hjælp af standardværdier skal der <u>også</u> foreligge en skriftlig aftale om overdragelse af energibesparelsen. Dette kan f.eks. ske ved slutbrugers underskrift på et tilbud, hvoraf overdragelsen klart fremgår, eller ved bekræftelse fra slutbruger via mail. Ligeledes skal det fremgå, hvordan selskabet er involveret i realisering af den konkrete besparelse.</p> <p>7.2.4 I tilfælde, hvor en aktør har indgået en aftale med net- og distributionsselskaberne om realisering af energibesparelser, kan aktøren indgå aftale om involvering med slutbrugeren på vegne af net- eller distributionsselskabet. Det skal fremgå</p>
--	--

	<p>entydigt af aftalen mellem aktøren og slutbrugeren hvilket/hvilke net- eller distributionsselskab(er) aktøren har aftalen med og som energibesparelsen dermed overdrages til, jf. afsnit 11 om dokumentationskrav.</p> <p>7.2.5 Involveringen skal også fremgå af den efterfølgende dokumentation af, at energibesparelsen er realiseret, jf. afsnit 11 om dokumentationskrav.</p> <p>7.2.6 Ved ledningsoptimering, solfangere og andre interne projekter hos et forpligtet net- eller distributionsselskab skal der også forud for påbegyndelse af realiseringen være dokumentation for, at det konkrete projekt er en del af selskabets energispareindsats, jf. pkt. 11.5.3 om dokumentationskrav.</p>
--	---

<p>7.3 Retten til en energibesparelse fra en konkret aktivitet tilhører slutbrugeren, indtil der er indgået en aftale med en aktør eller et net- eller distributionsselskab om overdragelse af energibesparelsen til ét net- eller distributionsselskab.</p> <p>Slutbrugeren kan kun indgå én aftale med ét net- eller distributionsselskab om overdragelse af en konkret besparelse. I forbindelse med indgåelse af forudgående aftale mellem slutbrugeren og aktør eller net- eller distributionsselskab og efterfølgende dokumentation af realiseringen skal det fremgå, at slutbrugeren ikke kan overdrage besparelsen til andre net- og distributionsselskaber.</p>	<p>7.3.1 Energibesparelsen tilhører slutbrugeren, dvs. ejeren af ejendommen/udstyret mv., hvor den konkrete energibesparelse realiseres.</p> <p>7.3.2 I tilfælde ved ejer-lejerforhold eller leasing er det ejeren af det pågældende anlæg/udstyr, som ejer energibesparelsen. Hvis det er en tredjepart eller aktør, som afholder investeringen i forbindelse med realiseringen af energibesparelse, kan det dog aftales, at vedkommende har rettet til at overdrage energibesparelsen.</p> <p>7.3.3 I forbindelse med indgåelse af aftale om involvering med et net- eller distributionsselskab, evt. igennem en aktør, overdrager slutbrugeren retten til indberetning af besparelsen til det konkrete net- eller distributionsselskab.</p> <p>7.3.4 Slutbrugeren kan alene overdrage en energibesparelse til ét net- eller distributionsselskab evt. via en aktør. Energibesparelsen kan ikke overdrages til en aktør.</p> <p>7.3.5 Slutbrugeren kan ikke herefter videregive den samme besparelse til andre net- eller distributionsselskaber.</p> <p>7.3.6 Net- og distributionsselskaberne afgør selv omfanget af den involvering, herunder hvilken størrelse af evt. tilskud, rådgivning mm., de vil yde til forbrugeren for at erhverve retten til at indberette energibesparelserne fra de konkrete projekter, jf. dog pkt. 1.3.</p>
--	--

<p>7.4 I forbindelse med projekter, hvor energibesparelsen opgøres specifikt, jf. afsnit 10, kan et net- eller distributionsselskab ikke yde finansiel støtte, hvis den simple tilbagebetalingstid inklusiv tilskud er under 1 år, men selskaberne kan medvirke med rådgivning mv. og dermed opnå retten til at indberette energibesparelsen.</p>	<p>7.4.1 Projektets simple tilbagebetalingstid beregnes som forholdet mellem investeringen (fratrasket tilskud) og værdien af første års energibesparelse.</p> <p>7.4.2 For projekter med nybyggeri eller nyanlæg er den investering, der indgår i beregningen af tilbagebetalingstid merinvesteringen i forhold til Bygningsreglement/ dagens standard (fratrasket tilskud).</p> <p>7.4.3 Investering skal dokumenteres med fakturaer eller revisorpåtegnet regnskab. Projektejerens energipriser skal kunne dokumenteres med f.eks. faktura korrigeret for refusion af afgifter, moms mv.</p>
---	---

8 Markedsorientering, gennemsigtighed og information

8.1 Net- og distributionsselskaberne har forpligtelsen til at opnå de energisparemål, som er fastsat i denne aftale, og har metodefrihed til at tilrettelægge indsatsen, så besparelserne realiseres billigst muligt og i overensstemmelse med pkt. 1.1.

8.2 Energispareindsatsen skal være markedsorienteret således, at alle aktører med konkurrencedygtige tilbud har mulighed for at bidrage direkte eller indirekte til realiseringen af energibesparelser. Alle aftaler med aktører mv. skal indgås på markedsmæssige vilkår, jf. pkt. 6.4. Udgangspunktet er, at der skal være lige vilkår for alle aktører, og at net- og distributionsselskaberne ikke må diskriminere særlige selskaber.

- 8.2.1 Med henblik på at gøre det muligt for aktører at indgå kontrakter på ikke diskriminerende vilkår kan standardkontrakterne anvendes ved indgåelse af aftale mellem net- og distributionsselskaberne og aktører. Kontrakterne skal sikre, at net- og distributionsselskaberne får en given leverance, og at aktørerne lever op til aftalens krav herunder kravene om opgørelse, dokumentation og kvalitetssikring.
- 8.2.2 Standardkontrakterne kan findes på Energistyrelsens hjemmeside [link]
- 8.2.3 Aftaler mellem net- eller distributionsselskab og aktør skal opfylde minimumskravene i afsnit 11 om dokumentationskrav.

<p>8.3 Energistyrelsen varetager den overordnede og generelle information om ordningen og anvendelsen heraf rettet mod både slutbrugerne (husholdninger og virksomheder) og aktører, der gerne vil samarbejde med energiselskaberne.</p>	<p>8.3.1 Energistyrelsens information, som formidles bl.a. via www.ens.dk og/eller www.spareenergi.dk, omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Generel information om ordningen i form af selskabernes involvering, formålet med ordningen, bestemmelser og retningslinjer, spørgsmål/svar, nyhedsservice mv. b) Generel information målrettet slutbrugerne. Denne information vil have fokus på at hjælpe slutbrugeren med at anvende ordningen, herunder om hvilke ting slutbrugeren særligt skal være opmærksom på og stille spørgsmål om i dialog med net- og distributionsselskaber og/eller aktører, step-vis sådan gør du samt oplysninger, der besvarer de oftest stillede spørgsmål. Der vil være tale om relevante og specifikke, men fortsat selskabsafhængige, emner. c) Generel information til aktører, der gerne vil samarbejde med energiselskaber. d) En oversigt over de forpligtede net- og distributionsselskaber med angivelse af link til deres hjemmeside. Samarbejdsorganerne leverer oversigterne til Energistyrelsen en gang årligt i forbindelse med indberetning af energibesparelserne. e) Løbende orientering om status for energispareindsatsen, herunder statusnotater om energispareindsatsen og benchmarking af selskabernes omkostninger.
--	---

<p>8.4 Net- og distributionsselskaberne skal give <i>specifik</i> information om de enkelte net- og distributionsselskabers energispareindsats med henblik på at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • synliggøre selskabernes energispareindsats overfor slutbrugerne (husholdninger og virksomheder) og • give uafhængige aktører overblik over selskabernes indsatser og mulighed for at etablere kontakt til net- og distributionsselskaber. <p>Dette gøres dels på energisparesiden.dk jf. pkt. 8.5 dels på selskabernes egne hjemmesider jf. pkt. 8.6.</p>	
<p>8.5 www.energisparesiden.dk, som selskaberne skal drive i fællesskab, skal give det samlede overblik målrettet såvel slutbrugerne som nuværende og potentielle aktører, der ønsker at etablere kontakt til selskaberne.</p>	<p>8.5.1 www.energisparesiden.dk skal som minimum indeholde følgende informationer:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Introduktion til net- og distributionsselskabernes energispareindsats og tilgang til opnåelse af besparelser, herunder generel information om, hvordan slutbrugerne kan benytte net- og distributionsselskabernes energispareindsats. b) Information til slutbrugere om, hvor de kan få information om net- og distributionsselskabernes aktiviteter, herunder overblik over de aktører, som de har aftaler med. Dette kan ske via link til de enkelte net- og distributionsselskabers hjemmesider, jf. pkt. 8.6. c) Informationer som gør det nemmere for potentielle aktører at få kontakt med relevante net- og distributionsselskaber. I forbindelse hermed bør de relevante krav til aktørerne fremgå. d) Kontaktinformation til de enkelte selskaber og link til selskabernes hjemmeside.

<p>8.6 Det enkelte net- eller distributionsselskab skal endvidere på egen hjemmeside oplyse om egen indsats.</p>	<p>8.6.1 Selskabernes hjemmesider skal som minimum indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kort beskrivelse af selskabets energispareindsats og tilgang til opgaven • Information om net- og distributionsselskabernes energispareaktiviteter rettet mod slutbrugerne (i form af tilskud, rådgivning mv.) og beskrivelse af selskabets eventuelt særlige prioriteringsområder. • Liste over de aktører, som selskabet samarbejder med – evt. kontaktinfo og link til deres hjemmesider. • Oversigt over selskabets hidtidige energisparemål og indberettede energibesparelser fordelt på sektorer og aktiviteter, jf. oplysningerne i indberetningsskemaerne i bilag 5. <p>8.6.2 Selskaberne kan give denne information direkte på egen hjemmeside eller ved viderestilling til relevant aktør, hvor ovenstående findes samlet.</p>
<p>8.7 Med henblik på gennemsigtighed i net- og distributionsselskabernes energispareindsats offentliggør Energistyrelsen årligt på www.ens.dk og/eller www.spareenergi.dk, jf. pkt. 8.3, de enkelte net- og distributionsselskabers omkostninger til opnåelse af besparelserne for det pågældende år, som udarbejdes af Energitilsynet, jf. pkt. 14.7.</p>	<p>8.7.1 Elnet-, naturgasdistributions- og fjernvarmeselskaberne indberetter hvert år de omkostninger, de har haft til gennemførelse af energispareindsatsen til Energitilsynet, jf. afsnit 14, som fastlægger de konkrete retningslinjer for indberetning.</p> <p>8.7.2 På baggrund af selskabernes indberetning af omkostninger, udarbejder og offentliggør Energitilsynet en oversigt over de enkelte net- og distributionsselskabers omkostninger ved opfyldelse af deres energispareforpligtelser. Omkostningerne opgøres dels som den samlede omkostning, dels som et nøgletal, der viser omkostningen per indberettet kWh.</p>

9 Prioriterings- og konverteringsfaktorer

9.1 I forbindelse med gennemførelse af konkrete energibesparelser opgøres effekten med udgangspunkt i besparelsen det første år.

9.2 Med henblik på at styre indsatsen i retning af besparelser, som har en lang levetid, i stor grad medvirker til at reducere bruttoenergiforbruget og medvirker til at reducere CO₂-udledningen særligt i de ikke kvote-omfattede områder, anvendes simple prioriterings- og konverteringsfaktorer ved opgørelsen af besparelserne.

9.3 Prioriteringsfaktorerne anvendes til at vægte første års besparelserne i forhold til besparelsernes levetid.

Teknisk Arbejdsgruppe fastsætter de nærmere principper for hvilke tiltag, der skal ganges en prioriteringsfaktor på. Principperne og bestemmelserne for anvendelse af prioriteringsfaktorer fremgår af uddybningen.

9.3.1 Prioriteringsfaktorerne fastsættes ud fra følgende principper:

Energiart	Levetid/Prioriteringsfaktor		
	Under 4 år	4 til 15 år	Over 15 år
Fjernvarme	0,5	1,0	1,5
El og individuel biomasse	0,5	1,0	1,0
Kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul)	0,5	1,0	1,0
Ikke-kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul)	0,5	1,0	1,5

9.3.2 Tabel 1 i bilag 2 angiver den konkrete anvendelse af prioriteringsfaktorer ved energibesparelser i slutforbruget. Tabellen er udtømmende og for alle andre tiltag, end dem

	<p>der er angivet i tabel 1 i bilag 2, skal der anvendes en prioriteringsfaktor på 1,0.</p> <p>9.3.3 Teknisk Arbejdsgruppe kan revidere tabel 1 i bilag 2 med baggrund i principperne om levetid mv. Eventuelle ændringer gælder for et nyt kalenderår (dvs. fra 1. januar) og offentliggøres senest 3 måneder, før de træder i kraft. Den gældende tabel 1 findes på Energistyrelsens hjemmeside [link]</p> <p>9.3.4 Prioriteringsfaktorerne er ikke indregnet i standardværdierne, men det fremgår af de relevante standardværdier, hvor der skal anvendes en anden prioriteringsfaktor end 1.</p> <p>9.3.5 Prioriteringsfaktoren anvendes ved at gange faktoren på den endeligt opgjorte energibesparelse.</p> <p>9.3.6 For integrerede projekter, hvor der indgår forskellige energiarter og/eller delprojekter med forskellige levetider, skal besparelserne opgøres for hver energiart (f.eks. el og naturgas). Det skal fremgå af dokumentationen for opgørelse af energibesparelsen, på hvor stor en andel af energibesparelsen, der anvendes en prioriteringsfaktor på henholdsvis 0,5, 1 og 1,5 jf. bilag 2.</p>
--	--

<p>9.4 Konverteringsfaktorer anvendes ved opgørelse af energibesparelsen i forbindelse med konvertering fra en energiart til en anden. Konverteringsfaktorerne fremgår af bilag 2.</p>	<p>9.4.1 Ved konvertering fra en energiart til en anden skal der anvendes de konverteringsfaktorer, som fremgår af tabel 2 i bilag 2.</p> <p>9.4.2 Konverteringsfaktorerne anvendes ved at gange de faktorer, der fremgår af tabellen på henholdsvis før- og efterforbruget af energi.</p> <p>9.4.3 Konverteringsfaktorerne er indregnet i de relevante standardværdier.</p> <p>9.4.4 I forbindelse med opgørelse af besparelser, hvor der både skal anvendes konverteringsfaktorer og prioriteringsfaktorer anvendes konverteringsfaktorerne først. Derefter anvendes prioriteringsfaktoren.</p>
<p>9.5 Selskabernes målopfyldelse opgøres efter vægtning med prioriterings- og konverteringsfaktorerne.</p>	

10 Opgørelsesmetoder

10.1 Besparelserne opgøres enten ved brug af standardværdier eller ved en specifik opgørelse af den besparelse, som følger af aktiviteten.

10.2 Energibesparelsen til indberetning skal opgøres efter de bestemmelser, som er gældende på tidspunktet for indgåelse af en bindende aftale med slutbrugeren om net- eller distributionsselskabets medvirken til realisering af et konkret projekt, jf. pkt. 7.2.

10.3 *Standardværdi:* Opgørelse på baggrund af standardværdier anvendes ved mindre, standardiserede aktiviteter. Sådanne besparelser vil typisk findes i boliger. I det omfang der findes en standardværdi for en given besparelse skal denne anvendes. Hvis standardværdien er nul, kan der således ikke medregnes en energibesparelse inden for det pågældende område, og der kan heller ikke anvendes en specifik opgørelse.

Standardværdikataloget revideres en gang årligt med henblik på at afspejle den teknologiske udvikling. Evt. ændringer træder i kraft per 1. januar og offentliggøres senest den 1. oktober året før. Ændringerne har kun virkning for den fremtidige indsats.

10.2.1 Hvis eksempelvis standardværdierne ændres under projektets gennemførelse, benyttes de(n) standardværdi(er), der var gældende på tidspunktet for indgåelse af aftalen med slutbrugeren.

10.3.1 Ved opgørelse på baggrund af standardværdier anvendes værdierne fra standardværdikataloget for energibesparelser. Standardværdikataloget kan findes på Energistyrelsens hjemmeside [link].

10.3.2 I det omfang en given besparelse falder inden for gyldighedsområdet for en standardværdi, skal denne standardværdi anvendes til opgørelse af besparelsen, jf. beskrivelsen af gyldighedsområdet i standardværdikataloget for den konkrete standardværdi.

10.3.3 For at en standardværdi kan anvendes, skal de generelle forudsætninger for og begrænsninger i anvendelsen, der er beskrevet i standardværdikataloget være opfyldt. Det skal sikres, at såvel før-situationen som efter-situationen stemmer overens med forudsætningerne for standardværdien og dette skal dokumenteres, jf. pkt. 11.8.1.

10.3.4 Opgørelsen af energibesparelsen sker ved en simpel multiplikation af standardværdien med antal enheder relevant for det konkrete projekt – eksempelvis antal isolerede kvadratmeter. Der skal anvendes de aktuelle enheder for tiltaget. Der kan ikke anvendes tommelfingerregler, gennemsnitsværdier eller værdier fra

	<p>håndbøger ved fastsættelse af antal enheder.</p> <p>10.3.5 For før-situationen skal der anvendes de specifikke forhold for de enkelte energisparetiltag og anlæg i opgørelsen. Der kan ikke anvendes gennemsnitlige værdier på tværs af flere matrikler eller nøgletal for typiske før-situationer.</p> <p>10.3.6 Hvis der i standardværdikataloget er angivet en prioriteringsfaktor for besparelsen, skal den anførte prioriteringsfaktor anvendes på den beregnede besparelse.</p> <p>10.3.7 Konverteringsfaktorer, som fremgår af bilag 2, er indregnet i standardværdierne.</p> <p>10.3.8 Hvis der anvendes flere forskellige standardværdier inden for samme projekt, findes den samlede energibesparelse ved at lægge energibesparelserne opgjort for de enkelte standardværdier sammen. Der skal ikke kompenseres for eventuelle overlap.</p>
--	--

<p>10.4 <i>Specifik opgørelse</i> anvendes på områder, hvor der ikke er en standardværdi. Det vil typisk være større og integrerede projekter. Hvis der anvendes specifik opgørelse på dele af et samlet projekt skal hele projektet opgøres specifikt, herunder også effekten af initiativer, hvor der findes standardværdier.</p>	<p>10.4.1 Specifik opgørelse anvendes på specifikke tiltag eller samlede løsninger, hvor der ikke er fastsat en standardværdi.</p> <p>10.4.2 Hvis der skal anvendes specifik opgørelse til en del af et projekt, skal hele projektet opgøres specifikt, herunder også effekten af initiativer, hvor der findes standardværdier. Hvis standardværdien er fastsat til 0, kan tiltaget ikke medregnes, og der må således heller ikke laves en specifik beregning på tiltaget.</p> <p>10.4.3 Energibesparelsen opgøres generelt som nettoforskellen mellem energiforbruget før og efter gennemførelsen af energisparetiltaget og opgøres som første års besparelse.</p> <p>10.4.4 Energibesparelsen skal ses i forhold til før-forbruget og kan ikke inden anvendelse af konverterings- og prioriteringsfaktorer være større end før-forbruget. Ved øget produktionsvolumen gælder dog bestemmelserne i pkt. 10.6.</p> <p>10.4.5 En specifik opgørelse skal, bortset fra de undtagelser der fremgår af pkt. 10.5-10.10, afspejle slutbrugerens faktiske årlige energiforbrug i en normal driftssituation, dvs. med udgangspunkt i forbruget i de foregående år, og skal gennemføres for en repræsentativ og sammenlignelig periode. Den specifikke opgørelse skal som minimum indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En opgørelse af energiforbruget før gennemførelse af tiltaget – <i>referencen</i> • En opgørelse af energiforbruget efter gennemførelse af tiltaget. Der skal i efter-situationen korrigeres for evt. ændringer i driftstider, produktionsvolumen, produktionssammensætning, graddage mv., samt • Opgørelse af tiltagets effekt udtrykt ved den samlede energibesparelse i tiltagets første driftsår efter gennemførelse. <p>10.4.6 Opgørelse af energiforbruget før og efter gennemførelse af energibesparelsen/projektet og dermed tiltagets effekt skal baseres på konkrete målinger, besparelser på hovedmåleren,</p>
---	--

	<p>fakturaer fra energiselskaber og/eller tekniske beregninger.</p> <p>10.4.7 Der skal anvendes samme metode (f.eks. måling eller beregning) til opgørelse af energiforbruget i før- og efter-situationen. Det kan dog fraviges, hvis der er en væsentlig begrundelse herfor. Dokumentationen skal skriftligt redegøre herfor og for at den opgjorte energibesparelse er rimelig.</p> <p>10.4.8 Hvis der anvendes målinger, skal måleperioden være så lang, at den er repræsentativ for et årsforbrug. Hvis der måles med henblik på at bestemme virkningsgraden, skal denne sammenholdes med årsforbruget af brændsel og den årlige energi/varmebehov. Alle målinger skal underbygges af en konkret skriftlig vurdering af målingens validitet. Denne vurdering skal indgå i dokumentationen.</p> <p>10.4.9 Hvis der anvendes nøgletal i forbindelse med opgørelse af en energibesparelse, skal der foreligge dokumentation for disse, f.eks. i godkendte og relevante standarder. Det skal fremgå af dokumentationen, at forudsætningerne, der ligger til grund for det specifikke nøgletal, også gør sig gældende for det konkrete energisparetiltag. Det skal også fremgå af dokumentationen, at anvendelsen af nøgletallet giver et rimeligt resultat set i forhold til det aktuelle energiforbrug i før-situationen.</p> <p>10.4.10 Hvis der sker reduktion af produktionsvolumen og -sammensætning samt driftstider, skal der korrigeres herfor.</p> <p>10.4.11 Energibesparelser, opnået ved at reducere varme- eller elforbruget alene ved sænkning af rumtemperaturen, belysningsstyrken (lux) eller ventilationsmængden, kan ikke medregnes som en energibesparelse. Dette gælder i tilfælde, hvor der ikke gennemføres andet end en manuel sænkning af rumtemperaturen, belysningsstyrken eller ventilationsmængden. I tilfælde, hvor der, på baggrund af en investering, foretages en konkret foranstaltning, fx installation af ekstraudstyr eller indførelse af energistyring, kan energibesparelsen medregnes.</p>
--	--

	<p>10.4.12 Hvis energisparetiltaget omfatter besparelser inden for flere energiarter, skal referencen og besparelsen opgøres for hver energiarter.</p> <p>10.4.13 Ved integrerede projekter, som består af forskellige indsatsområder som f.eks. reduktion af forbruget (isolering mv.) og konvertering af forsyningen, skal der tages hensyn til evt. overlap mellem effekten af de forskellige indsatsområder.</p> <p>10.4.14 Alle oplysninger i opgørelsen af energiforbruget og energibesparelsen skal dokumenteres med referencer til de anvendte kilder, så det er muligt at genfinde data.</p> <p>10.4.15 Detaljeringsgraden af den specifikke opgørelse skal tilpasses det konkrete projekts størrelse og kompleksitet. Som det fremgår ovenfor, er der ikke et generelt krav om måling af forbrug før og efter.</p> <p>10.4.16 Ved specifik beregning anvendes konverterings- og prioriteringsfaktorerne jf. bilag 2.</p> <p>10.4.17 I forbindelse med en specifik opgørelse kan energimærkningen af bygninger, en BedreBolig-rapport eller en energisynsrapport kun anvendes som grundlag, hvis effektopgørelsen heri lever op til kravene i denne aftale.</p> <p>10.4.18 Ved specifik opgørelse af energibesparelsen i energiselskabernes energispareindsats anvendes de brændværdier, som fremgår af Energistyrelsens årlige energistatistik. Der er tale om nedre brændværdier.</p>
--	--

<p>10.5 <i>Specifik opgørelse ved udnyttelse af overskudsvarme:</i> Ved opgørelse af energibesparelsen i forbindelse med udnyttelse af overskudsvarme skelnes der mellem intern udnyttelse af overskudsvarme, leverance af overskudsvarme ud af virksomheden, som direkte kan veksles til fjernvarmesystemet, og leverance af overskudsvarme til en varmepumpe, som etableres uden for virksomheden af tredjepart f.eks. et fjernvarmeselskab.</p> <p>Hvis virksomheden, som led i leverancen af varmen, etablerer en varmepumpe for at hæve temperaturen på den leverede varme skal elforbruget til varmepumpeanlægget fratrækkes ganget med en konverteringsfaktor.</p> <p>Hvis overskudsvarmen leveres til en varmepumpe, som ejes af en tredjepart, f.eks. et fjernvarmeværk, skal der tages stilling til om energibesparelsen skal medregnes hos virksomheden eller hos ejeren af varmepumpen, som modtager overskudsvarmen, således at der ikke sker dobbelttælling.</p>	<p>10.5.1 Intern udnyttelse af overskudsvarme Ved intern udnyttelse af overskudsvarme opgøres energibesparelsen som reduktion i virksomhedens nettoenergiforbrug som følge af udnyttelsen af overskudsvarmen. Hvis der i forbindelse med udnyttelsen af overskudsvarmen er et øget forbrug til f.eks. pumper, varmepumpe, el. lign. skal det medregnes i opgørelsen af nettobesparelsen.</p> <p>10.5.2 Overskudsvarme leveret direkte til fjernvarmenettet Hvis en virksomhed leverer overskudsvarme, som har en så høj temperatur, at det direkte kan veksles til fjernvarmesystemet, tilhører energibesparelsen virksomheden, der leverer overskudsvarmen. Energibesparelsen opgøres som energiindholdet i den leverede varmemængde fratrukket et evt. øget elforbrug. Hvis virksomheden etablerer en varmepumpe for at hæve temperaturen på overskudsvarmen, skal energiforbruget til varmepumpeanlægget mv. ganges med de(n) relevante konverteringsfaktor(er), jf. bilag 2. Leverancen af overskudsvarme ud af virksomheden beregnes ud fra temperaturforskellen mellem frem- og tilbageløbstemperaturen, og det deraf afledte energipotential. Dette skal ske under hensyntagen til ledningstab for <i>hele</i> rørstrækningen mellem virksomheden og levering til tredjepart, f.eks. fjernvarmenettet (både frem- og returløb). Temperaturforskellen mellem frem- og tilbageløb bestemmes således ud fra temperatursættet <i>ved afregningspunktet</i>.</p> <p>10.5.3 Overskudsvarme leveret til varmepumpe hos tredjepart Hvis overskudsvarmen leveres til en varmepumpe, som ikke ejes af virksomheden, men af en tredjepart, f.eks. et fjernvarmeselskab, skal der vælges mellem følgende to muligheder: a. <i>Energibesparelsen tilhører ejeren af varmepumpen: I</i></p>
--	---

	<p>dette tilfælde kan der ikke medregnes nogen energibesparelse hos virksomheden, der leverer overskudsvarmen. Energibesparelsen opgøres som den årlige varmeproduktion fra varmepumpen beregnet ud fra den forventede antal fuldlasttimer fratrukket energiforbruget til varmepumpen (inkl. evt. forbrug til pumper mv.) ganget med de(n) relevante konverteringsfaktor(er), jf. bilag 2 om konverteringsfaktorer.</p> <p>Ved beregning af energibesparelse skal anvendes det gennemsnitlige årlige antal fuldlasttimer baseret på de første 10 år af anlæggets levetid i henhold til projektforslaget, som udgør grundlaget for varmeplangodkendelsen efter projektbekendtgørelsen.</p> <p>b. <i>Energibesparelsen tilhører virksomheden:</i> Virksomheden og aftageren af varmen/ejeren af varmepumpen kan aftale at energibesparelsen tilhører virksomheden. Hvis dette er tilfælde opgøres energibesparelsen på samme måde som når energibesparelsen tilhører ejeren af varmepumpen, jf. 10.5.3.a og hvis virksomheden selv ejer en varmepumpe, jf. pkt. 10.5.2.</p>
--	---

<p>10.6 <i>Specifik opgørelse ved øget produktionsvolumen:</i> Hvis der i forbindelse med gennemførelsen af et energisparetiltag sker en forøgelse af produktionskapaciteten og -volumen i det konkrete anlæg eller den enhed, som energieffektiviseres, skal opgørelsen af tiltagets effekt tage højde for dette.</p> <p>På særlige områder, hvor den teknologiske udvikling af komponenter og løsninger alt andet lige vil medføre en kapacitetsudvidelse, produktionsforøgelse og effektivisering, kan der ikke medregnes en energibesparelse som følge af øget produktionsvolumen.</p>	<p>10.6.1 For den del af det fremtidige produktionsvolumen, som svarer til produktionsvolumen i før-situationen, opgøres besparelsen som forskellen mellem energiforbrug med anvendelse af det oprindelige anlæg/udstyr og energiforbrug med anvendelse af det nye anlæg/udstyr.</p> <p>10.6.2 Produktionsvolumenet skal normalt opgøres som gennemsnittet over en repræsentativ periode, f.eks. det seneste år.</p> <p>10.6.3 For det produktionsvolumen, der i efter-situationen ligger udover produktionsvolumen i før-situationen, opgøres besparelsen i henhold til bestemmelserne for nyanlæg, dvs. at der kun kan medregnes en besparelse, hvis det nye anlæg/udstyrs energieffektivitet ligger ud over "dagens standard" for nye anlæg. Dokumentationen skal beskrive, hvordan "dagens standard" er fastlagt. Dokumentationen skal ligeledes beskrive forudsætningerne for den øgede produktionsvolumen.</p> <p>10.6.4 Teknisk arbejdsgruppe udarbejder vejledning om principperne for beregning af energibesparelsen i forbindelse med øget produktionsvolumen og/eller nyanlæg samt fastsættelse af dagens standard.</p> <p>10.6.5 De områder/teknologier, hvor der ikke medregnes en energibesparelse som følge af øget produktionsvolumen, fremgår af bilag 3, som årligt opdateres af Teknisk Arbejdsgruppe. Den gældende liste i bilag 3 findes på Energistyrelsens hjemmeside [link].</p> <p>Princippet for at udpege et område eller teknologi til at være omfattet af bilag 3 er en eller begge af følgende elementer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknologisk udvikling muliggør ikke direkte udskiftning til tilsvarende komponent/løsning, men vil alt andet lige øge produktionen pr. energienhed (f.eks. i form af lumen, bits mv.), og dermed give en vækst i produktionsvolumen.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Udviklingen af komponentens/løsningens energieffektivitet pr. produceret enhed er ikke afhængigt af energiforbruget til komponenten/løsningen (f.eks. flere hestekræfter, ram mv. i en komponent, der øger energieffektiviteten selvom energiforbruget til komponenten/løsningen samlet set ikke reduceres)
--	---

<p>10.7 <i>Specifik opgørelse i forbindelse med nyanlæg:</i> I forbindelse med etablering af nye bygninger og nyanlæg, herunder helt nye produktionssteder, nye produktionslinjer mv., kan der kun medregnes en energibesparelse, hvis selskabernes involvering betyder, at der vælges løsninger, som er mere energieffektive end dem, der normalt ville blive anvendt i Danmark uden en særlig energispareindsats.</p>	<p>10.7.1 Besparelsen opgøres som forskellen mellem det beregnede energiforbrug i det/den nye anlæg/udstyr/bygninger og det beregnede energiforbrug for "dagens standard". Dokumentation skal beskrive, hvordan "dagens standard" er fastlagt.</p> <p>10.7.2 Ved opgørelse af energiforbruget efter tiltagets gennemførelse skal der enten anvendes konkret måling af energiforbruget i det første driftsår efter gennemførelse eller det forventede energiforbrug i det første driftsår baseret på tekniske data fra leverandører, uafhængige sagkyndige eller lign. Alle oplysninger i opgørelsen af energiforbruget skal dokumenteres med referencer til de anvendte kilder, så det er muligt at genfinde data.</p> <p>10.7.3 I forbindelse med etablering af nye bygninger kan der kun medregnes en energibesparelse, hvis selskabernes involvering betyder, at den nye bygning har et lavere beregnet energiforbrug end de gældende minimumskrav i Bygningsreglementet eller kommunale minimumskrav fastsat i lokalplanen. Besparelsen opgøres som forskellen mellem de gældende energiramme og den beregnede energiramme for projektet. I beregningen kan der kun indgå de forsyningsløsninger, som kan medregnes under denne aftale, jf. bilag 1.</p>
---	--

<p>10.8 <i>Specifik opgørelse ved sammenlægning af produktionssteder:</i> En energibesparelse, som følger af nedlæggelse af et energiforbrugende anlæg eller ophør af en energiforbrugende aktivitet kan ikke i sig selv medregnes efter denne ordning.</p>	<p>10.8.1 Ved sammenlægning af produktionssteder/-enheder, kan der alene medregnes en energibesparelse i det omfang, der samtidig gennemføres energieffektiviserende tiltag i den virksomhed/enhed, hvortil produktionen overflyttes udover selve ændringen i produktionen. Besparelsen opgøres efter bestemmelserne for specifik opgørelse ved øget produktionsvolumen. Der kan ikke medregnes en energibesparelse i den virksomhed/enhed, hvorfra produktionen flyttes eller nedlukkes.</p>
<p>10.9 <i>Specifik opgørelse ved energioptimering af fjernvarmenettet:</i> I det omfang energispareforpligtelsen medvirker til at øge energioptimering af fjernvarmeledningsnettet kan et energiselskab medregne en energibesparelse i henhold til retningslinjerne beskrevet i 10.9.1. Energioptimeringen kan omfatte optimering/forbedring af net og rør, optimering af pumper, ventiler og andet udstyr, samt optimering af tryk og temperatur.</p>	<p>10.9.1 I forbindelse med opgørelse af energibesparelser i ledningsnet skelnes mellem følgende to alternativer, hvad angår rørene:</p> <p><u>Alternativ 1. Teknisk udtjent:</u> Ved reovering af ledningsnettet mv., som gennemføres fordi ledningsnettet er "teknisk udtjent" eller som af andre grunde reoveres eller udskiftes, kan der medregnes en besparelse, hvis der vælges løsninger, som er bedre end "dagens standard" for nye net. Dagens standard er for fjernvarmerør defineret i et dokument, som er tilgængelig på Dansk Fjernvarmes hjemmeside og Energistyrelsens hjemmeside [link].</p> <p>Ved vurdering af om et net er teknisk udtjent, skal varmetabet og samtlige parametre for, hvad der kan ældes i et rørsystem, både hvad angår medierør, isolering og kapperør vurderes, herunder også installerede muffesystemer og lægningsforhold. Ledningsnet, hvor rørene er ældre end 40 år, regnes altid som teknisk udtjente, og dermed skal besparelsen opgøres efter denne metode (Alternativ 1).</p> <p>Dokumentationen af projekter opgjort efter Alternativ 1 skal indeholde oplysninger om fysisk placering, rørlængder,</p>

	<p>rørdimensioner, og skal beskrive, hvordan den valgte løsning afviger fra og er bedre end dagens standard.</p> <p><u>Alternativ 2. Ikke teknisk udtjent:</u> Ved energioptimering af ledningsnet, som må forventes at ville kunne holde i flere år endnu uden ekstraordinære udgifter til vedligeholdelse, nettab mv., dvs. at nettet ikke er teknisk udtjent, kan den fulde besparelse medregnes i forbindelse med optimering. Besparelsen skal beregnes på grundlag for den eksisterende lednings isolerings-evne ved idriftsættelsen og data for det nye net.</p> <p>Ledningsnet, hvor rørene er ældre end 40 år, regnes altid som teknisk udtjente, og dermed skal besparelsen opgøres efter Alternativ 1.</p> <p>Dokumentationen af projekter opgjort efter alternativ 2 skal indeholde en beskrivelse af "før" situationen, herunder fysisk placering, rørlængder, rørdimensioner, isoleringsevne ved idriftsættelsen og en vurdering af om nettet er teknisk udtjent samt af "efter" situationen.</p> <p>10.9.2 Begrundelser for valg af Alternativ 1 eller Alternativ 2 skal fremgå af dokumentation. Dokumentationen skal også beskrive, hvordan energispareindsatsen har medvirket til projektets realisering.</p> <p>10.9.3 Besparelsen af et projekt skal – både ved Alternativ 1 og Alternativ 2 - opgøres ved en beregning. Der kan ikke anvendes målte data. Besparelserne opgøres pr. projekt. Det vil sige, at en samlet årlig opgørelse, som viser, hvad der samlet er opnået af energibesparelser ved arbejde i ledningsnet, ikke vil kunne godkendes som en energibesparelse under denne aftale.</p>
--	--

<p>10.10 <i>Specifik opgørelse ved vedligeholdelse og nedbrudte anlæg:</i> Besparelser der opstår ved almindelig vedligeholdelse kan ikke medregnes.</p> <p>I forbindelse med løbende vedligeholdelse af eksisterende anlæg og udstyr kan der alene medregnes en besparelse, hvis vedligeholdelsen medfører en forbedring af energieffektiviteten af anlægget udover det niveau, der må forventes ved en normal vedligeholdelse.</p> <p>En energibesparelse, som følger af erstatning af nedbrudte anlæg kan medregnes efter denne ordning, såfremt energibesparelsen er opgjort efter principperne for nedbrudte anlæg beskrevet i pkt. 10.10.2.</p>	<p>10.10.1 Liste over almindelige vedligeholdelse, der ikke kan medregnes under denne ordning fremgår af bilag 4.</p> <p>10.10.2 Teknisk Arbejdsgruppe udarbejder principperne for hvornår et anlæg er nedbrudt. Udgangspunktet er, at et anlæg betragtes som nedbrudt, hvis de samlede omkostningerne ved reparation overstiger 25 % af de samlede omkostninger ved nyt anlæg. Notat om principperne findes på Energistyrelsens hjemmeside [link]</p>
<p>10.11 <i>Standardløsninger:</i> Teknisk Arbejdsgruppe kan udarbejde standardløsninger og bestemme, at de skal anvendes ved en specifik opgørelse i forhold til den aktuelle løsning/teknologi.</p>	<p>10.11.1 Teknisk Arbejdsgruppe godkender standardløsninger, som <u>skal</u> anvendes.</p> <p>10.11.2 Herudover udarbejder Teknisk Arbejdsgruppe en oversigt over standardløsninger, som <u>kan</u> anvendes.</p> <p>10.11.3 Standardløsningerne findes på Energistyrelsens hjemmeside [link].</p>

11 Dokumentationskrav for realiserede energibesparelser

11.1 Net- og distributionsselskaberne er ansvarlig for, at der findes en entydig og fyldestgørende dokumentation af alle realiserede energibesparelser, som indberettes som led i selskabernes målopfyldelse. Dokumentationen skal være gennemskuelig og forståelig for tredjepart. Den skal indeholde tilstrækkelig med data til at beregningerne kan kontrolleres.

11.1.1 Bestemmelserne for dokumentation skal være opfyldt ved alle typer af aktiviteter, der fører til indberetning af energibesparelser.

11.1.2 Energistyrelsen udarbejder i samarbejde med Teknisk Arbejdsgruppe vejledende standardskabeloner for dokumentationskravene for energibesparelse for følgende typer af energisparingsager:

- Sager, hvor net- eller distributionsselskabet har anvendt en aktør (standardværdi og specifik opgørelse), jf. pkt. 11.5.1
- Sager, hvor net- eller distributionsselskabet har direkte kontakt med slutbruger, jf. pkt. 11.5.2
- Sager, hvor selskabet realiserer besparelser i eget regi, jf. pkt. 11.5.3

Standardskabelonerne vil indeholde alle de elementer, der som minimum skal indgå i dokumentationen.

11.1.3 En aktør og et net- eller distributionsselskab kan dog til enhver tid indgå aftale om andre tilsvarende former for dokumentation, herunder supplerende krav, så længe minimumskravene, jf. skabelonerne, opfyldes.

11.2 Såfremt der for en konkret energisparingsag ikke foreligger et samlet dokumentationsmateriale, eller dokumentationen ikke opfylder minimumskravene, kan besparelsen ikke indberettes. En energibesparelse kan således ikke indberettes, før den er realiseret og dokumenteret.

<p>11.3 Dokumentation skal være skriftlig (evt. elektronisk) og skal være tilgængelig i 5 år efter indberetning af energisparesagen.</p> <p>Såfremt dokumentationen for energibesparelser, som allerede er indberettet, ikke længere er tilgængelig, f.eks. fordi dokumentationen lå hos en aktør, som er gået konkurs, skal energibesparelsen korrigeres (trækkes fra) i førstkommande indberetning.</p>	<p>11.3.1 Dokumentation for realiserede energibesparelser skal være skriftlig (evt. elektronisk) og skal opbevares af net- eller distributionsselskabet i 5 år.</p> <p>11.3.2 Såfremt net- eller distributionsselskabet har indgået en aftale med en aktør om varetægelse af energispareforpligtelsen, skal der foreligge en konkret aftale om håndtering og opbevaring af dokumentation hos aktøren.</p> <p>11.3.3 Dokumentation skal til enhver tid være tilgængelig for det net- eller distributionsselskab, som har indberettet den konkrete besparelse og for såvel selskabets kvalitetssikring, kvalitetskontrol og audits som uvildig kontrol og stikprøver.</p>
<p>11.4 Net- og distributionsselskaber, <i>der anvender aktører</i> til gennemførelse af energisparesager, skal kunne dokumentere aftalekæden fra net- eller distributionsselskabet til slutbruger på de konkrete energisparesager.</p>	<p>11.4.1 Såfremt et net- eller distributionsselskab anvender aktører til gennemførelse af energisparesager, skal der foreligge en skriftlig aftale mellem net- eller distributionsselskabet og aktøren forud for, at der indgås aftale mellem aktøren og en slutbruger. Aftalen mellem net- eller distributionsselskab og aktør kan være generel f.eks. i form af en rammeaftale eller være specifikt gældende for en konkret energisparesag. Aftalen skal som minimum indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dato for aftaleindgåelse • Navn og kontaktoplysninger på det konkrete net- eller distributionsselskab, der indgår aftalen • Navn og kontaktoplysninger på aktøren • Oplysningen "Aktøren kender og overholder bestemmelserne om, at besparelsen fra en konkret energisparesag kun må overdrages til ét net- eller distributionsselskab", jf. formuleringen i standardskabelonen (se pkt. 11.1.2). • Bestemmelse om at aktøren i al omtale og markedsføring af indsatsen skal omtale ordningen som "Energiselskabernes energispareindsats" • Oplysning om, at det er en forudsætning for medregning af energibesparelsen, at der forud for påbegyndelse af

	<p>realiseringen foreligger en skriftlig aftale om overdragelse af energibesparelsen til et navngivet net- eller distributionsselskab, jf. pkt. 7.2.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Retningslinjer om, hvordan og hvornår dokumentationen leveres til selskabet. • Oplysning om, at aktøren, hvis han udbetaler tilskud til slutbrugeren eller ydelsen er rådgivning, overholder reglen om, at faktura skal indeholde formuleringer om overdragelse af energibesparelsen, jf. pkt. 11.6.1. • Oplysninger om at Energistyrelsen i forbindelse med en stikprøve eller lignende har adgang til at tjekke hos slutbrugeren, om energibesparelserne faktisk er gennemført, således som det fremgår af dokumentationen. <p>11.4.2 Hvis der er flere mellemlid mellem net- eller distributionsselskab og den aktør, der har kontakten til slutbrugeren, skal der være aftaler mellem alle led i aftalekæden. Disse aftaler skal videreføre de betingelser, jf. pkt. 11.4.1, som indgået mellem net- eller distributionsselskab og aktør.</p>
--	--

<p>11.5 Net- og distributionsselskaber skal sikre, at der for alle indberettede energisparesager foreligger dokumentation af net- eller distributionsselskabets forudgående involvering, herunder en aftale der indeholder oplysninger om det konkrete projekt. Dokumentationen for de enkelte energisparesager skal indeholde følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En entydig identifikation af energibesparelsen og involverede parter, herunder retvisende projekttitel eller beskrivelse af det eller de konkrete tiltag, der har medført den indberettede energibesparelse således, at det enkelte energisparetiltag entydigt kan identificeres. • Oplysninger, som viser, at aftalen om involvering er indgået forud for påbegyndelse af realisering. Indgåelse af bindende aftale om køb af udstyr mv. eller bindende aftale om igangsættelse af projektet opfattes som en påbegyndelse af realiseringen. <p>En konkretisering af ovenstående oplysninger fremgår af pkt. 11.5.1, 11.5.2 og 11.5.3.</p>	<p>11.5.1 For sager, hvor net- eller distributionsselskabet har anvendt en aktør, skal den skriftlige daterede aftale, der indgås forud for påbegyndelse af et konkret energispareprojekt hos en slutbruger, mellem slutbrugeren og aktøren, som minimum indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beskrivelse af at aftalen vedrører "Energiselskabernes energispareindsats". Teknisk arbejdsgruppe kan supplere denne standardformulering, herunder evt. godkende logo, som skal anvendes. - Dato for indgåelse og underskrivelse af aftale om overdragelse af energibesparelsen, jf. pkt. 7.2. - Oplysning om på hvilken måde aktøren er involveret i realisering af det konkrete energispareprojekt (rådgivning og/eller tilskud, herunder tilskuddets størrelse i kr./kWh eller i totalbeløb). - Eventuelt oplysning med skøn over besparelsens størrelse i kWh eller MWh. - Beskrivelse af det konkrete projekt, herunder de tiltag, der fører til realisering af besparelsen. - Entydig identifikation af slutbruger. Det skal som minimum omfatte navn og adresse, men hvor det er relevant bør suppleres med BBR- og/eller CVR-nummer. - Oplysning om installationsadresse. - Bekræftelse fra slutbruger på, at besparelsen overdrages til et net- eller distributionsselskab, hvor selskabets navn skal være oplyst. Hvis aktøren har aftale med flere selskaber, skal der i aftalen med slutbrugeren være kontaktoplysninger på aktøren (telefonnummer og mailadresse) samt link til aktørens hjemmeside, hvor oplysninger om navne på alle selskaber, som besparelsen kan overdrages til, skal være umiddelbart tilgængelig. - Slutbrugers bekræftelse på, at projektet ikke er påbegyndt ved indgåelse af aftalen, dvs. at der ikke er
--	---

	<p style="text-align: center;">indgået bindende aftale, jf. pkt. 7.2.1 og 7.2.2</p> <p>Disse bestemmelser kan opfyldes ved anvendelse af standardskabelonerne, jf. pkt. 11.1.2.</p> <p>11.5.2 For sager, hvor net- eller distributionsselskabet har direkte aftale med slutbruger, skal den daterede skriftlige aftale, der indgås forud for påbegyndelse af et konkret energispareprojekt hos en slutbruger, mellem slutbrugeren og net- eller distributionsselskab, som minimum indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beskrivelse af, at aftalen vedrører "energisekskabernes energispareindsats". Teknisk arbejdsgruppe kan supplere denne standardformulering, herunder evt. godkende logo, som skal anvendes. - Dato for indgåelse og underskrivelse af aftale om overdragelse af energibesparelsen, jf. pkt. 7.2. - Oplysning om, på hvilken måde selskabet er involveret i realisering af det konkrete energispareprojekt (rådgivning og/eller tilskud, herunder tilskuddets størrelse i kr./kWh). - Beskrivelse af det konkrete projekt, herunder de tiltag, der fører til realisering af besparelsen. - Entydig identifikation af slutbruger. Det skal som minimum omfatte navn og adresse, men hvor det er relevant bør suppleres med BBR- og/eller CVR-nummer. - Oplysning om installationsadresse. - Bekræftelse fra slutbruger på, at besparelsen overdrages til net- eller distributionsselskabet. - Slutbrugers bekræftelse på, at projektet ikke er påbegyndt ved indgåelse af aftalen, jf. pkt. 7.2.1 og 7.2.2. <p>Disse bestemmelser kan opfyldes ved anvendelse af standardskabelonerne, jf. pkt. 11.1.2.</p>
--	---

	<p>11.5.3 For sager, hvor energibesparelser opnås ved interne projekter hos et forpligtet net- eller distributionsselskab, f.eks. optimeringer i ledningsnettet, i egne bygninger, etablering af solvarmeanlæg og varmepumper i fjernvarmenettet mv. skal der forud for påbegyndelse af et konkret energispareprojekt, foreligge et dokument, der som minimum indeholder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beskrivelse af på hvilken måde selskabet er involveret i realisering af det konkrete energispareprojekt samt begrundelse for, at projektet er del af selskabets energispareindsats. - Beskrivelse af det konkrete projekt, herunder de tiltag, der fører til realisering af besparelsen. - Skriftlig overdragelse af energibesparelsen, dvs. bekræftelse af at projektet er en del af selskabets energispareindsats. Denne overdragelse skal være dateret, inden der er truffet bindende beslutning om realisering af det konkrete projekt. <p>Disse krav kan f.eks. opfyldes i projektforslaget for et konkret projekt eller via bestyrelsesmateriale og referat.</p>
--	---

<p>11.6 Selskaberne skal for alle indberettede energisparesager have dokumentation for, at besparelserne faktisk er gennemført og dokumentationen skal give mulighed for i forbindelse med stikprøver mv. at kontrollere, at dette er tilfældet. Der skal være dokumentation for, at det konkrete projekt er realiseret i overensstemmelse med forudsætningerne i dokumentationen.</p>	<p>11.6.1 Dokumentation for realisering af det konkrete energispareprojekt skal som minimum indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dateret faktura eller anden dokumentation for at projektet er gennemført og afsluttet. - Såfremt der udelukkende er faktura for købte materialer, f.eks. ved "gør-det-selv-arbejder", er faktura ikke tilstrækkelig til at dokumentere realisering. Det skal suppleres med skriftlig dokumentation for, at projektet er realiseret, f.eks. med fotodokumentation. - Hvor tilskud udbetales via aktør, eller hvor aktørens ydelse er rådgivning, skal fakturaen indeholde: <ul style="list-style-type: none"> o Teksten "Besparelsen er overdraget til [net- og distributionsselskabet(ernes) navn(e)]" alternativt "Besparelsen er overdraget til et af de net- eller distributionsselskaber, som fremgår af aktørens hjemmeside (link)". o Dato for afslutning af realiseringen. o Oplysninger om adressen, hvor besparelsen er realiseret. <p>11.6.2 Tidspunktet for realisering skal ligge efter tidspunktet for indgåelse af aftale. For energispareprojekter, der kan udføres på en arbejdsdag, kan den forudgående aftale og dokumentationen for realiseringen have sammenfaldende datoer.</p> <p>11.6.3 I tilfælde, hvor net- og distributionsselskaber og/eller aktører realiserer besparelser på op til 5 MWh ved at udlevere eller give rabat på indkøb af mindre energibesparende udstyr såsom rørsåle, LED-pærer etc. skal realiseringen dokumenteres ved en kombination af følgende to elementer:</p> <p>1) Skriftlig bekræftelse fra de konkrete slutbrugere (med angivelse af navn og adresse), der bekræfter, at slutbrugeren inden for maksimalt to måneder installerer det indkøbte</p>
--	---

	<p>udstyr/materiale.</p> <p>2) Net- eller distributionsselskabet skal gennemføre stikprøve af, at udstyret, herunder antal enheder, er installeret som forudsat i den skriftlige bekræftelse. Teknisk Arbejdsgruppe udarbejder retningslinjer for stikprøvekontrol af energibesparelser ved udlevering eller rabat. Retningslinjerne findes på Energistyrelsens hjemmeside [link]</p>
--	---

<p>11.7 Ved <i>specifikt opgjorte</i> energibesparelser skal dokumentationen udover kravene i pkt. 11.1 – 11.6 indeholde en beskrivelse af de tekniske elementer i projektet og for opgørelsen af energibesparelsen, herunder energiforbruget i før- og efter-situationen.</p> <p>For alle projekter, hvor energibesparelsen opgøres specifikt, herunder også energibesparelser i ledningsnet, ved solfangere og varmepumper, mv., skal dokumentationen indeholde oplysninger om projekternes simple tilbagebetalingstid.</p>	<p>11.7.1 Det skal fremgå af dokumentationen, at besparelsen for den specifikt opgjorte energisparelse er opgjort efter de gældende bestemmelser, jf. afsnit 10 om opgørelsesmetoder.</p> <p>11.7.2 Dokumentationen for den specifikke opgørelse skal indeholde konkrete vurderinger af, om den anvendte metode giver rimelige resultater. Det kan f.eks. omfatte opstilling af en energibalance eller sammenligning af energibesparelsen med det samlede forbrug i før-situationen.</p> <p>11.7.3 Net- eller distributionselskabet skal kunne dokumentere alle beregninger, målinger og andre forhold vedrørende opgørelsen af den konkrete energibesparelse jf. afsnit 10. Dokumentationen skal som minimum indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En beskrivelse af før-situationen og de relevante tekniske elementer i tiltaget. Beskrivelsen skal på en måde der er forståelig og gennemskuelig for udenforstående tredjepart, redegøre for de aktiviteter, der fører til energibesparelsen, herunder hvilke ændringer, udskiftninger og/eller installationer, der implementeres. • Opgørelse af energiforbruget før gennemførelse af tiltaget – referencen. Før-forbruget skal dokumenteres ved beregnet forbrug, faktura, udskrift fra energiselskab eller dokumenteret måling. Ved beregnet forbrug skal anvendte forudsætninger mv. fremgå. En skriftlig erklæring fra slutbruger eller aktør om før-forbrugets størrelse er ikke tilstrækkeligt til at opfylde kravet om dokumentation af før-forbruget. • Opgørelse af energiforbruget efter gennemførelse af tiltaget. Ved beregnet forbrug skal anvendte forudsætninger mv. fremgå. • Opgørelse af tiltagets forventede eller faktiske effekt udtrykt ved den samlede energibesparelse i tiltagets første driftsår efter gennemførelse, herunder: <ul style="list-style-type: none"> a) Anvendte forudsætninger (driftstider, produktionsændringer, mærkeeffekter, nøgletal,
---	---

	<p>m.m.) samt dokumentation, hvis disse afviger fra normale forhold.</p> <p>b) Anvendte dokumenterede nøgletal.</p> <p>c) Anvendte forudsætninger ved nyanlæg og kapacitetsudvidelse, herunder dokumentation for fastlæggelse af "dagens standard" og behov for kapacitetsudvidelse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektets simple tilbagebetalingstid, såfremt der er finansiel involvering i projektet, jf. pkt. 7.4 • Oplysning om den eller de energiart(er) som besparelsen involverer. Ved konverteringer oplyses både den energiart, der konverteres fra og til. • Oplysning om anvendte prioriterings-/konverteringsfaktorer.
--	---

<p>11.8 Ved anvendelse af standardværdier skal dokumentationen udover kravene i pkt. 11.1 – 11.6 indeholde en identifikation af den/de anvendt/-e standardværdi/-er, herunder dokumentation af den faktiske "før" situationen på den enkelte matrikel.</p>	<p>11.8.1 Dokumentationen for brug af standardværdier skal, udover kravene i pkt. 11.1-11.6, indeholde følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation af, at før-situationen svarer til forudsætningerne i den anvendte standardværdi. Det kan f.eks. være en kortfattet skriftlig vurdering fra aktøren kombineret med billedokumentation, udskrift fra OIS, BBR, energimærknings- eller energisynsrapport, plantegninger eller hvis relevant, kopi af energiregning mv. • Identifikation af anvendt/-e standardværdi/-er. • Beregning af besparelsen – antal enheder ganget med den anvendte standardværdi, (standardværdireference). Der skal være tale om det faktiske antal enheder, f.eks. opmålt vinduesareal eller opmålt rørstrækning. • Oplysning af den eller de energiarter, som besparelsen involverer. • Oplysning af anvendt prioriteringsfaktor. <p>Før-situationen skal være dokumenteret for de enkelte projekter og anlæg, jf. pkt. 10.3.3, 10.3.4 og 10.3.5.</p>
<p>11.9 Net- og distributionsselskaberne skal have dokumentation for deres omkostninger til erhvervelse af retten til at indberette energibesparelserne fra de forskellige aftaler med aktører og slutbrugere samt for omkostninger til kvalitetssikring mv.</p>	<p>11.9.1 Dokumentationen skal stilles til rådighed for myndighederne i forbindelse med evalueringer, omkostningsanalyser, stikprøvekontroller, øvrig kontrol mv.</p> <p>11.9.2 Dokumentationen af omkostninger skal ikke være tilgængelig i forhold til de enkelte sager.</p>

12 Kvalitetssikring og dobbelttælling

- 12.1 Alle net- og distributionsselskaber er ansvarlige for, at de energibesparelser, som indberettes, er retvisende og lever op til alle fastsatte krav. Med henblik på at sikre dette skal de enkelte net- og distributionsselskaber:
- Etablere kvalitetsstyringssystem / - procedurer for håndtering af energispare-sager
  - Gennemføre kvalitetssikring, som består i en anvendelse af procedurerne i kvalitetssikringssystemet i forbindelse med de enkelte energispare-sager
  - Gennemføre kvalitetskontrol på udvalgte energispare-sager forud for indberetning
  - Gennemføre audits af kvalitetssikringssystemet
  - Stå til rådighed i forbindelse med Energistyrelsens gennemførelse af uvildig stikprøvekontrol, øvrig kontrol og evalueringer
- Net- og distributionsselskaber, som har indgået aftale med en aktør om at varetage *hele* energispareforpligtelsen, skal sikre, at aktøren lever op til kravene i afsnit 12.

- 12.2 Kvalitetsstyringssystem
- Selskaberne skal etablere procedurer for håndtering af energispareindsatsen herunder, indgåelse af aktøraftaler, administration og arkivering af de enkelte energispare-sager, indberetning af besparelser, opgørelse og indberetning af omkostninger, gennemførelse af kvalitetskontrol, gennemførelse af audit, opfølgning på stikprøvekontrol mv.
- Så længe kvalitetsstyringssystemet lever op til de stillede krav i

- 12.2.1 Et kvalitetsstyringssystem skal sikre, at håndtering af energispare-sager hos de enkelte selskaber sker efter systematiske og ensartede procedurer blandt deres medarbejdere. Kvalitetssikringssystemet skal således fastlægge procedurer for håndtering af energispareindsatsen i alle led herunder:
- indgåelse af aktøraftaler med aktører, f.eks. koncernforbundne selskaber, der håndterer net- eller distributionsselskabets energispareindsats i

denne aftale, kan net- og distributionsselskaberne frit vælge udformningen af systemet.

Kvalitetsstyringssystemet skal være dokumenteret skriftligt. Selskabernes kvalitetsstyringssystem skal opdateres, i det omfang den løbende kvalitetssikring, kvalitetskontrollen (intern som eksternt) eller audits giver anledning til opdateringer/justeringer.

overensstemmelse med principperne i pkt. 6.4, herunder reglerne om at aftaler skal indgås på et markedsmæssigt grundlag.

- indgåelse af aftaler med slutbrugere
- administration og arkivering af de enkelte energisparesager, herunder registrering af oplysninger til brug for dobbelttælling
- Indsendelse af oplysninger til brug for samkøring samt opfølgning på resultat heraf
- opgørelse og dokumentation af besparelser
- indberetning af besparelser
- opgørelse og indberetning af omkostninger
- gennemførelse af kvalitetskontrol, inkl. stikprøver
- gennemførelse af audit
- opfølgning på kvalitetskontrol, audit og stikprøvekontrol.
- Afrapportering til Energistyrelsen

Teknisk Arbejdsgruppe udarbejder en vejledning med eksempler på kvalitetssikringssystemer. Vejledningen ligger på Energistyrelsens hjemmeside [[link](#)]

<p>12.3 Kvalitetssikring</p> <p>Selskaberne skal ved anvendelse af de procedurer, der er fastlagt i kvalitetssikringssystemet, jf. pkt. 12.2.1, sikre, at dokumentation og indberetning, herunder også dokumentationen for besparelser, som er udført af aktører, der agerer på selskabets vegne, er retvisende og opfylder kravene i denne aftale.</p> <p>Procedurerne i kvalitetssikringssystemet skal anvendes løbende i forhold til alle sager.</p>	<p>12.3.1 Kvalitetssikringen skal omfatte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikring af, at projektet opfylder kravene i denne aftale, herunder at der foreligger en korrekt aftalekæde forud for påbegyndelse af realisering af energispareprojektet, og at aftalerne overholder dokumentationskravene jf. afsnit 11. • Sikring af, at besparelsen er opgjort efter den rigtige opgørelsesmetode jf. afsnit 10 og dokumenteret efter bestemmelserne jf. afsnit 11. • Vurdering af, at den opgjorte energibesparelse er rimelig under de givne forudsætninger, f.eks. ved sammenligning af energibesparelsen med før-forbruget. • Sikring af, at der foreligger dokumentation for realisering af besparelsen, og at dokumentation overholder kravene jf. afsnit 11. • Sikring af, at energibesparelserne registreres korrekt jf. pkt. 12.10 og afsnit 13.
<p>12.4 Kvalitetskontrol</p> <p>Alle net- eller distributionselskabet skal som led i kvalitetssikringen en gang om året gennemføre kvalitetskontrol af udvalgte energispiresager forud for indberetning, med henblik på at sikre, at energispiresagerne lever op til bestemmelserne i aftalen om opgørelse af besparelser og dokumentation.</p> <p>Kvalitetskontrollen skal sikre, at bestemmelserne om opgørelse af besparelser, og alle dokumentationskrav er anvendt korrekt og skal derfor have særlig fokus på tekniske og beregningsmæssige elementer.</p> <p>Kvalitetskontrollen skal omfatte et repræsentativt udsnit af selskabets sager, herunder sager fra forskellige aktører, sager som selskabet selv gennemfører, sager af forskellig størrelse mv.</p>	<p>12.4.1 Den <i>interne</i> kvalitetskontrol skal for alle selskaber, bortset fra selskaber med et årligt energisparemål på under 2 TJ, gennemføres af en eller flere personer, som er uafhængige af de konkrete sager, der kontrolleres og have tilstrækkelig kendskab til aftalens bestemmelser og tekniske kompetencer til at vurdere de konkrete projekter samt anvendt opgørelsesmetode og forudsætninger for beregninger. Det er selskabets ansvar, at den interne kvalitetskontrol udføres af en eller flere personer, der efterlever disse krav.</p> <p>12.4.2 Selskabet kan vælge at lade kvalitetskontrollen udføre ved ekstern kontrol hver gang.</p> <p>12.4.3 Ved <i>ekstern</i> kontrol skal kontrollen gennemføres af en uafhængig tredjepart, som har tilstrækkelig kendskab til aftalens bestemmelser og tekniske kompetencer til at vurdere de konkrete projekter, herunder anvendt opgørelsesmetode og forudsætninger for beregninger.</p>

<p>Dette krav gælder for alle selskaber, som indberetter besparelser for et givet år. Såfremt et selskab ikke indberetter energibesparelser, skal der således ikke foretages kvalitetskontrol for det pågældende år.</p> <p>Mindst hver anden gang skal kvalitetskontrollen udføres af en uafhængig tredjepart.</p> <p>Hvis kvalitetskontrollen finder, at en konkret energispare sag ikke lever op til bestemmelserne i aftalen, skal net- eller distributionsselskabet forholde sig til kvalitetskontrollens vurdering, og tage stilling til om besparelsen kan indberettes, før dokumentationen er ændret, så den overholder kravene i aftalen, herunder at evt. manglende dokumentation er tilvejebragt eller beregning af besparelsen er justeret.</p> <p>Selskabet/kontrollanten udarbejder en rapport over den gennemførte kvalitetskontrol, herunder hvor mange sager og hvilke sager, der er udtaget til kontrol, resultaterne af kontrollen og anbefalinger til selskabet om evt. korrigerende handlinger. Rapporten skal opbevares i mindst 5 år og kunne stilles til rådighed for intern og ekstern audit samt i forbindelse med Energistyrelsens stikprøvekontrol.</p> <p>Kvalitetskontrollen kan gennemføres samtidig med audit, jf. pkt. 12.5.</p> <p>Kvalitetskontrollens fundne fejl, selskabets vurdering heraf samt opfølgning skal årligt rapporteres til Energistyrelsen, jf. pkt. 12.6.</p>	<p>12.4.4 Kontrolløren kan ikke underkende konkrete energispare sager, men kan gøre selskabet opmærksom på uhensigtsmæssigheder og komme med anbefalinger til korrigerende handlinger, såfremt dokumentation og opgørelse af besparelsen efter kontrollørens vurdering ikke lever op til kravene i aftalen.</p> <p>12.4.5 Teknisk Arbejdsgruppe fastsætter principper om stikprøvers størrelse og udvælgelse af sager. Der udarbejdes principper for hhv. stikprøven for den årlige kvalitetskontrol (ekstern såvel som intern). Notaterne findes på Energistyrelsens hjemmeside [link]</p>
<p>12.5 Audit</p> <p>Som led i kvalitetssikringen skal alle net- og distributionsselskaberne én gang årligt have gennemført en audit med henblik på at sikre, at</p>	<p>12.5.1 <i>Intern audit</i> skal for alle selskaber, bortset fra selskaber med et årligt energispare mål på under 2 TJ, gennemføres af en eller flere personer, som ikke er involveret i energispareindsatsen, og som er uvildige i forhold til de konkrete sager, der auditeres og som har tilstrækkelig</p>

<p>a) selskabet har implementeret et kvalitetssikringssystem der lever op til kravene i denne aftale</p> <p>b) kvalitetssikringssystemet efterleves ved at gennemføre stikprøvekontrol af indberettede besparelser.</p> <p>Audit omfatter kontrol af ovenstående via gennemførelse af stikprøvekontrol af udvalgte energisparelser.</p> <p>Minimum hver anden gang skal denne audit gennemføres af en uafhængig tredjepart. Det kan f.eks. ske som led i et certificeret kvalitetsstyringssystem. De år, hvor der ikke foretages ekstern audit, skal der gennemføres intern audit af selskabet selv.</p> <p>Dette krav gælder for alle selskaber, som indberetter besparelser for et givet år. Såfremt et selskab ikke indberetter energibesparelser, skal der således ikke udføres audit for det pågældende år.</p> <p>For såvel intern som ekstern audit udarbejdes der af auditoren en skriftlig auditrapport. Net- og distributionsselskaberne skal opbevare auditrapporterne for gennemførte audits i mindst 5 år og skal kunne stilles til rådighed ved Energistyrelsens årlige stikprøvekontrol og ved eventuel evaluering af energispareaftalen.</p> <p>Audit kan gennemføres samtidig med kvalitetskontrollen, jf. pkt. 12.4.</p> <p>Der skal årligt ske afrapportering af audit til Energistyrelsen, jf. punkt 12.6.</p>	<p>kendskab til aftalens bestemmelser og kompetencer indenfor auditering, herunder have medvirket i mindst 2 tidligere audits. Det er selskabets ansvar, at den interne audit udføres af personer, der efterlever disse krav.</p> <p>12.5.2 Selskabet kan vælge at lade audits udføres af ekstern auditor hver gang.</p> <p>12.5.3 <i>Ekstern audit</i> skal gennemføres af en eller flere personer, der er uafhængige af de konkrete sager, der auditeres og have tilstrækkelig kendskab til aftalens bestemmelser og kompetencer indenfor auditering, herunder have gennemført mindst 2 tidligere audits.</p> <p>12.5.4 På baggrund af audit udarbejder auditoren en skriftlig rapport, som indeholder en samlet vurdering af selskabets håndtering af energispareindsatsen og kvalitetssikring heraf. Hvis auditoren konstaterer uhensigtsmæssigheder i selskabernes procedurer eller udførelse af kvalitetssikring, skal afrapporteringen indeholde anbefalinger til korrigerende handlinger fremadrettet.</p> <p>12.5.5 Den årlige auditrapport til selskabet udarbejdes efter en fastsat skabelon. Skabelonen er udarbejdet af Teknisk Arbejdsgruppe og ligger på Energistyrelsens hjemmeside [link].</p> <p>12.5.6 En auditor/en audit kan ikke underkende konkrete energisparelser, men kan gøre net- eller distributionsselskabet opmærksom på uhensigtsmæssigheder og komme med anbefalinger til korrigerende handlinger, såfremt der er elementer i selve kvalitetssystemet, den løbende kvalitetssikring og/eller -kontrollen, der ikke lever op til kravene i aftalen eller ikke efterleves i håndteringen af energispareindsatsen.</p> <p>12.5.7 Auditor skal i forbindelse med audit også tjekke, at</p> <ul style="list-style-type: none"> • Net- eller distributionsselskabet har forholdt sig aktivt til konklusionerne i den gennemførte kvalitetskontrol, og foretaget de korrigerende handlinger, som selskabet har
--	---

	<p>fundet nødvendigt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selskabet har håndteret resultatet af foregående års kontrol for dobbelttælling, jf. pkt. 12.10. <p>12.5.8 Såfremt net- og distributionsselskaberne har indgået en aftale med en aktør om varetagelse af <i>hele</i> selskabets energispareforpligtelse, skal kravene i pkt. 12.5 overholdes af aktøren. Derfor skal der også foreligge tilsvarende dokumentation for, at aktøren har gennemført audit.</p>
--	---

<p>12.6 Afrapportering af resultater fra kvalitetskontrol og audit</p> <p>Net- og distributionsselskaberne skal hvert år senest den 1. juli indsende en sammenfatning af resultaterne fra kvalitetskontrollen og audit til Energistyrelsen i forbindelse med indberetning af besparelser.</p> <p>Afrapporteringen indsendes til Energistyrelsen via samarbejdsorganet.</p>	<p>12.6.1 Sammenfatningen skal udformes som ét separat dokument og skal følge en fastsat skabelon. Sammenfatningen indeholder resultater fra kvalitetskontrol og audit samt selskabets vurdering af resultaterne og beskrivelse af hvilke korrigerende handlinger, der gennemføres på baggrund heraf. Skabelonen er udarbejdet af Teknisk Arbejdsgruppe og ligger på Energistyrelsens hjemmeside [Link].</p> <p>12.6.2 Såfremt net- og distributionsselskaberne har indgået en aftale med en aktør om varetagelse af <i>hele</i> selskabets energispareforpligtelse, skal aktøren overholde kravene i pkt. 12.6.</p> <p>12.6.3 Sammenfatningen kan danne grundlag for efterfølgende myndighedskontrol, såfremt det vurderes, at der finder mere konsekvente eller gentagne fejl sted hos et selskab.</p>
<p>12.7 Stikprøvekontrol</p> <p>En gang årligt gennemfører Energistyrelsen en uvildig stikprøve på tværs af alle de involverede net- og distributionsselskaber. Stikprøven skal have fokus på at kontrollere, om selskabernes indberettede besparelser og dokumentation heraf lever op til kravene og forpligtelserne i henhold til denne aftale, og om selskaberne gennemfører årlige kvalitetskontrol og audits og har etableret relevante kvalitetssikringssystemer. Set over aftaleperioden skal stikprøven omfatte en repræsentativ og signifikant andel af selskaber og sager.</p> <p>Ved Energistyrelsens opfølgning på stikprøven overfor de kontrollerede selskaber, har selskaberne pligt til at korrigere eventuelle konstaterede fejl og foretage øvrige opfølgningsaktiviteter.</p> <p>Hvis Energistyrelsen i forbindelse med stikprøvekontrollen anmoder et net- eller distributionsselskab om at foretage</p>	<p>12.7.1 I stikprøven kontrolleres et antal sager for om dokumentation og opgørelse er retvisende i forhold til de konkrete energispare-sager, der er gennemført hos slutbrugere og i interne projekter hos et forpligtet net- eller distributionsselskab. Derudover kontrolleres, at de enkelte selskaber overholder de overordnede retningslinjer, herunder bestemmelserne om aftaler og involvering, at selskaberne har etableret relevante kvalitetssikringssystemer og gennemfører de årlige kvalitetskontroller og audits.</p> <p>12.7.2 Stikprøven vil omfatte alle mellemlidende fra det indberettende selskab frem til slutbrugeren, hvor besparelsen er gennemført.</p> <p>12.7.3 Stikprøvekontrollen gennemføres på en repræsentativ andel af de indberettede energibesparelser for det pågældende år. Energistyrelsen udarbejder metode for valg af selskaber og konkrete sager. Metoden kan variere fra år til år med henblik på at rette fokus mod forskellige segmenter og projektyper. Metoden drøftes med Teknisk Arbejdsgruppe, forud for at stikprøvekontrollen gennemføres.</p>

<p>korrektioner af konkrete energibesparelser eller tilrette procedurer i forbindelse med håndtering af energispareindsatsen, skal selskabet efterkomme dette. Selskabet skal efterfølgende dokumentere, at korrektionen er foretaget, til Energistyrelsen.</p> <p>Er et elnet-, naturgasdistributions- eller fjernvarmeselskab uenig i Energistyrelsens endelige afgørelse, kan den påklages til Energiklagenævnet jf. reglerne herom i bekendtgørelsen om energispareydelse i net- og distributionsselskaberne. Såfremt olieselskaberne er uenige i Energistyrelsens endelige afgørelse, kan den påklages til ministeren.</p>	<p>12.7.4 Net- og distributionsselskaber skal på Energistyrelsens anmodning udlevere oplysninger til brug for stikprøvekontrollen, herunder dokumentation og aftaleforhold vedrørende indberettede besparelser.</p> <p>12.7.5 Når Energistyrelsen vælger at udtage et selskab til stikprøvekontrol, skal den pågældende aftalepart/samarbejdsorgan oplyses om dette.</p> <p>12.7.6 Energistyrelsen offentliggør resultaterne af stikprøvekontrollen på styrelsens hjemmeside, herunder oplyser om eventuelle generelle fejl samt hvordan den efterfølgende opfølgning hos selskaberne foretages.</p>
<p>12.8 Energistyrelsen har til enhver tid ret til at udtage et net- eller distributionsselskab til kontrol.</p>	<p>12.8.1 Net- og distributionsselskaber skal på Energistyrelsens anmodning udlevere oplysninger til brug for kontrollen, herunder dokumentation og aftaleforhold vedrørende indberettede besparelser.</p> <p>12.8.2 Hvis Energistyrelsen vælger at udtage et selskab til kontrol, skal den pågældende aftalepart/samarbejdsorgan oplyses om dette.</p>

<p>12.9 Teknisk arbejdsgruppe afklarer om det fortsat skal eksistere en verifikationsenhed med henblik på at give net- og distributionsselskaber og evt. aktører og slutbrugere mulighed for at få forhåndsgodkendt opgørelsesmetoder mv. for konkrete projekter.</p>	<p>12.9.1 Det er en forudsætning for en fortsat verifikationsenhed at der kan findes en model, som</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er juridisk holdbar i forhold til Energistyrelsens rolle som myndighed, der kan træffe afgørelse bl.a. i forbindelse med stikprøver • Er robust og som sikrer at de verificerede opgørelsesmetoder fagligt er retvisende, og er i overensstemmelse med aftalens bestemmelser. <p>12.9.2 I forbindelse med en evt. fremtidig verifikationsenhed skal det afklares om verifikationen udover opgørelsesmetoder mv. også skal omfatte alle øvrige forhold i forbindelse med det konkrete projekt, herunder aftalekæde, mv.</p> <p>12.9.3 Afklaringen af om der fortsat skal være en verifikationsenhed og de evt. rammer herfor skal være afklaret senest 3 måneder efter aftalens underskrivelse.</p>
---	--

<p>12.10 For at sikre mod dobbelttælling gennemfører samarbejdsorganerne årligt en samkøring af alle sager på tværs af alle brancher.</p>	<p>12.10.1 Samkøringen gennemføres efter indberetning af besparelser den 1. april hvert år. Til brug for dette indsender de enkelte selskaber samtidig med den årlige indberetning til samarbejdsorganet en fil med en række specifikke oplysninger per sag. Teknisk Arbejdsgruppe fastlægger de specifikke oplysninger, som skal leveres, udarbejder en køreplan og udpeger en ansvarlig for samkøringen. Omkostninger til samkøring dækkes af samarbejdsorganerne.</p> <p>12.10.2 Kontrollen vil være afsluttet senest 1. juli i det pågældende år. Resultatet af samkøringen vil være en liste over sager, der er indberettet af to eller flere selskaber. De berørte selskaber vil blive oplyst om, hvilke sager det drejer sig om, og hvilke andre selskaber, der har indberettet samme besparelser.</p> <p>Det er selskabernes ansvar at afgøre hvem, der har ret til at indberette besparelserne. De selskaber, der ikke har ret til at indberette de pågældende besparelser, skal korrigere indberetningen for det pågældende år ved næstkommende indberetning. Eventuel erstatning i forhold til aktør og forbruger afklares af de berørte selskaber.</p> <p>Hvis der opstår tvister i forbindelse med, hvem der har retten til at indberette besparelsen, inddrages opmanden jf. pkt. 12.11.</p> <p>12.10.3 Samarbejdsorganerne skal sikre, at samkøringen overholder gældende regler, f.eks. persondataloven, herunder indhente eventuelle tilladelser.</p>
---	--

<p>12.11 I tilfælde af tvivl kan sagerne forelægges for en opmand, som afgør ejerskabet/fordelingen. Opmanden kan i sin afgørelse lægge vægt på, hvordan realiseringen af besparelserne er iværksat, hvem der har foranlediget en gennemførelse, en vægtning i forhold til anvendte ressourcer, tidspunkt for dokumentation af realiseringen mv.</p> <p>Opmandsfunktionen drives af samarbejdsorganerne/selskaberne i fællesskab. Omkostninger til afgørelse af de konkrete sager/tvister afholdes af de implicerede selskaber.</p>	<p>12.11.1 Teknisk Arbejdsgruppe udarbejder nærmere retningslinjer for opmandens arbejde.</p> <p>12.11.2 Teknisk Arbejdsgruppe fastsætter retningslinjer for fordeling af omkostninger i forbindelse med opmandsfunktionen, herunder retningslinjer for betaling for af konkrete sager. Udgangspunktet er, at den part, som ikke får medhold, skal betale for behandling af sagen. Der kan fastsættes et gebyr for at indbringe en sag for opmanden.</p>
<p>12.12 I tilfælde, hvor net- og distributionsselskaberne bliver opmærksomme på omgåelse af bestemmelserne blandt andre selskaber eller aktører, kan net- og distributionsselskaberne anmelde dette til opmanden, som kan undersøge sagen nærmere, herunder vurdere, om der er tale om omgåelse af retningslinjerne i aftalen, samt afgøre hvordan sagen videre håndteres. Andre parter, herunder aktører og slutbrugere, kan ikke anmelde sager til opmanden.</p> <p>Omkostninger i forbindelse med anvendelse af opmanden i forbindelse med afgørelser om omgåelse af bestemmelser dækkes af samarbejdsorganerne i fællesskab. Dog kan der fastsættes et opstartsgebyr,</p>	<p>12.12.1 Teknisk Arbejdsgruppe udarbejder nærmere retningslinjer for opmandens arbejde samt retningslinjer for de økonomiske forhold, herunder fordeling af omkostninger, opstartsgebyr, refundering af omkostninger mv.</p> <p>12.12.2 Det selskab, der ønsker at indbringe en sag for opmanden, skal begrunde indbringelsen indeholdende relevant dokumentation. Teknisk Arbejdsgruppe kan udarbejde retningslinjer for indholdet i sagen.</p>

13 Indberetning

13.1 Med udgangspunkt i dokumentationen indberetter samarbejdsorganerne årligt de enkelte energibranchers årlige samlede realiserede energibesparelser til Energistyrelsen. Indberetningen til Energistyrelsen skal ske senest den 1. april for energibesparelser til opfyldelse af det forudgående års spareforpligtelse.

13.2 Ved indberetning af energibesparelser skal hver branche eller part med eget besparelsesmål, jf. pkt. 4.2, anvende de indberetningsskemaer, som fremgår af bilag 5.

13.3 En energibesparelse kan ikke indberettes, før den er realiseret, og dokumentationen er afsluttet. Hovedprincippet er, at indberetningen af en energibesparelse skal ske for det år, hvor realiseringen og dokumentationen af den konkrete energibesparelse er afsluttet jf. dog pkt. 13.3.2.

13.3.1 Som udgangspunkt skal besparelserne indberettes det år, hvor realiseringen og dokumentationen af de konkrete energibesparelser er afsluttet, jf. afsnit 11. Når en energibesparelse opgøres ved målemetode, er besparelsen realiseret og afsluttet, når dokumentationen inkl. målinger og beregninger er færdiggjort.

13.3.2 Et projekt som består af to eller flere delprojekter skal – selv om delprojekterne afsluttes i forskellige år – indberettes i det år, hvor det samlede projekt er realiseret og dokumenteret, jf. pkt. 7.1.3.

13.3.3 Et net- eller distributionsselskab kan dog aftale med en eller flere aktører, som de har aftaler med, at overdragelsen af realiserede og dokumenterede besparelser til net- eller distributionsselskabet udskydes til det efterfølgende år under følgende betingelser:

- a) Overdragelsen til det efterfølgende år kan, som ved øvrige besparelser, kun ske til det net- og distributionsselskab, som aktøren havde en aftale med

	<p>forud for besparelsens realisering.</p> <p>b) Net- og distributionsselskaberne skal ved årets udgang opgøre, hvor mange besparelser, som de aktører, det har aftaler med, har afsluttet, men ikke overdraget. De enkelte samarbejdsorganer indberetter til Energistyrelsen, hvor mange besparelser der er afsluttet, men ikke overdraget senest 1. april sammen med indberetning, jf. pkt. 13.1.</p>
--	---

<p>13.4 Besparelser, som er realiseret og dokumenteret efter bestemmelserne, kan overdrages fra et net- eller distributionsselskab til et andet, evt. via mellemand, som har en skriftlig fuldmagt fra det sælgende net- eller distributionsselskab. En sådan overdragelse kan ske, efter besparelserne er realiseret, men overdragelse mellem selskaberne skal ske, inden besparelserne indberettes til Energistyrelsen. Dokumentation skal til enhver tid være tilgængelig for det selskab, som indberetter besparelsen til Energistyrelsen.</p>	<p>13.4.1 Overdragelsen skal være dokumenteret såvel hos det sælgende som hos det købende net- eller distributionsselskab.</p>
<p>13.5 I tilfælde af, at kvalitetskontrol, audit eller Energistyrelsens stikprøve eller kontrol jf. afsnit 12 giver anledning til korrektioner af indberettede energibesparelser, skal disse korrektioner foretages i forbindelse med den næstkommende indberetning. Korrektioner af indberettede energibesparelser for et givet år skal fremgå særskilt af indberetningerne for det følgende år, jf. indberetningsskemaerne som fastsat i bilag 5.</p>	
<p>13.6 Med henblik på en fælles indberetning modtager samarbejdsorganerne indberetning fra de respektive selskaber, der er omfattet af aftalte besparelsesmål. jf. pkt. 4.2. Selskaber, der af ministeren er pålagt individuelle sparemål, skal indberette til Energistyrelsen via det relevante samarbejdsorgan.</p>	

<p>13.7 Samtidig med at samarbejdsorganerne indberetter branchens samlede energibesparelse for det foregående år, jf. pkt. 13.1 indberetter de en opgørelse, der indeholder oplysninger om de enkelte selskabers akkumulerede mål, jf. pkt. 4.3-4.6, de enkelte selskabers realiserede og indberettede energibesparelser for det foregående år samt de enkelte selskabers akkumulerede indberettede energibesparelser siden 2006.</p>	<p>13.7.1 De realiserede energibesparelser, som fremgår af denne opgørelse anvendes ved udarbejdelse af den årlige benchmarkanalyse. Evt. efterfølgende justeringer af energibesparelserne vil indgå i det følgende års benchmarkanalyse.</p>
<p>13.8 De enkelte net- og distributionsselskaber afrapporterer årligt via samarbejdsorganet resultaterne af deres kvalitetskontrol og audit til Energistyrelsen, jf. pkt. 12.6.</p>	
<p>13.9 Net- og distributionsselskaberne indberetter årligt deres omkostninger til opfyldelse af energispareforpligtelserne det foregående år. For elnet-, gasdistributions- og fjernvarmeselskaberne sker indberetningen til Energitilsynet. Elnet- og gasdistributionselskaberne indberetter omkostningerne som led i deres årlige reguleringsregnskaber senest den 31. maj. Fjernvarmeselskaberne indberetter omkostningerne samlet og senest den 1. april. For oliebranchen sker indberetningen til Energistyrelsen senest den 1. april.</p>	<p>13.9.1 Energistyrelsen fastsætter i bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder regler for opgørelsen af selskabernes omkostninger i forbindelse med energispareindsatsen.</p>
<p>13.10 De enkelte samarbejdsorganer indberetter senest den 1. juli til Energistyrelsen fordelingen af det foregående års omkostninger på forskellige aftaletyper mv. jf. skema 5 i bilag 5.</p>	<p>13.10.1 I forbindelse med evalueringer, omkostningsanalyser mv. skal oplysningerne i skema 5 i bilag 5, herunder andel som anvendes til administration, for de enkelte net- og distributionsselskaber være til rådighed ved anmodning fra Energistyrelsen. Det er en forudsætning, at oplysningerne ikke anvendes og offentliggøres i en form, som gør det muligt at identificere de enkelte selskaber</p>

<p>13.11 Samarbejdsorganerne indberetter senest 2 måneder efter aftalens indgåelse en oversigt over selskaber, der har indberettet energibesparelser, der svarer til mere end deres mål frem til den 31. december 2018, jf. pkt. 15.8.1 (overgangsbestemmelser)</p>	
<p>13.12 Net- og distributionsselskaber, som sælger en allerede indberettet energibesparelse, skal indberette den solgte mængde samtidig med branchens indberetning af de realiserede energibesparelser, dvs. senest den 1. april.</p>	

14 Fastsættelse og regulering af net- og distributionsselskabernes omkostninger

14.1 I overensstemmelse med de overordnede rammer for denne aftale kan elnet-, naturgasdistributions- og fjernvarmeselskaberne medregne omkostninger i forbindelse med aktiviteter, som er en del af en omkostningseffektiv opfyldelse af besparelsesforpligtelserne i henhold til denne aftale.

14.1.1 Ud over udgifterne til realisering af dokumenterbare energibesparelser omfatter:

- Udgifter til administration, herunder personaleomkostninger
- Udgifter til deltagelse i samarbejdsorgan mv.
- Udgifter til kvalitetssikring og dobbelttælling.
- Udgifter til markedsføring af ordningen.
- Udgifter til involvering i energispareprojekter, som ikke færdiggøres/resultater i energibesparelser, som kan medregnes.
- Udgifter til gennemførelse af energispareprojekter, som Energistyrelsen ifm. en stikprøvekontrol meddeler ikke kan tælle med ift. om selskabet når sit mål for energibesparelser.

14.1.2 Regler om hvilke omkostninger, der kan medregnes samt opgørelse af omkostningerne vil blive endelig fastsat i bekendtgørelsen om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder.

14.1.3 Indtil bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder er gældende, skal omkostningerne opgøres i henhold til Vejledning til net- og distributionsselskaberne i forbindelse med opgørelse og indberetning af omkostninger forbundet med energibesparende aktiviteter.

<p>14.2 Elnet-, naturgasdistributions- og fjernvarmeselskabernes omkostninger til opfyldelsen af besparelsesforpligtelsen skal bæres af slutbrugerne ekskl. transport (dvs. husholdninger, den offentlige sektor, handel og service samt produktionserhverv) og de energiforbrug i produktionsanlæggene, hvor der jf. pkt. 3.6.2. kan medregnes energibesparelser (dvs. forbrug til ventilation, belysning, pumper, varmeanlæg samt forbrug i administrationsbygninger).</p>	<p>14.2.1 Energiforbrug hos kollektive produktionsanlæg, som ikke anvendes som brændsel til produktion af el eller varme, og hvor der kan medregnes energibesparelser, jf. pkt. 3.6, kan pålægges energisparebidrag, under forudsætning af at dette forbrug afregnes via separat forbrugsmåler.</p>
<p>14.3 De enkelte elnet- og naturgasdistributionsselskaber får dækket de faktiske omkostninger, der er afholdt til opnåelse af de besparelser, der indberettes for et givent år, fratrukket eventuelle indtægter opnået under rammerne for denne aftale. Omkostningerne dækkes gennem et tillæg til indtægtsrammen.</p> <p>Energitilsynet fastsætter tillægget til indtægtsrammerne til dækning af nettoomkostningerne ved energispareindsatsen. Tillægget fastsættes forud som en midlertidig forhøjelse af indtægtsrammerne på baggrund af de gennemsnitlige faktiske omkostninger for den pågældende branche i det forudgående år.</p> <p>På baggrund af regnskabsoplysninger om de enkelte selskabers omkostninger til opfyldelse af besparelsesforpligtelsen sker der en efterregulering på selskabsniveau, således at selskaberne får dækket deres faktiske omkostninger. Efterreguleringen indebærer, at såfremt et selskab i et regnskabsår har haft større omkostninger, end forudsat ved fastsættelsen af forhøjelsen af indtægtsrammen for det pågældende år, efterreguleres dette i de nærmest følgende regnskabsår gennem en supplerende forhøjelse af indtægtsrammen for dette år. Såfremt et selskab i et regnskabsår har haft færre omkostninger, end forudsat ved forhøjelsen af indtægtsrammen, tilbageføres beløbet til forbrugerne gennem en midlertidig nedsættelse af forbrugerpriserne i de nærmest</p>	

<p>følgende regnskabsår.</p> <p>Omkostninger i forbindelse med opfyldelse af besparelsesforpligtelsen holdes uden for indtægtsrammereguleringens generelle regler om benchmarking og udmøntning af effektivitetskrav.</p>	
<p>14.4 Fjernvarmeselskabernes faktiske omkostninger, der er afholdt til opnåelse af de besparelser, der indberettes for et givent år, fratrukket eventuelle indtægter opnået under rammerne for denne aftale, kan indregnes i tarifferne som en nødvendig omkostning i overensstemmelse med bestemmelserne i varmforsyningsloven.</p>	<p>14.4.1 I forbindelse med interne projekter hos et forpligtet selskab kan omkostningerne til projektet opgøres på baggrund af forrige års gennemsnitlige benchmark for alle aftaleparter.</p>
<p>14.5 Elnet-, naturgasdistributions- og fjernvarmeselskabernes omkostninger og indtægter i forbindelse med opfyldelse af besparelsesforpligtelsen holdes regnskabsmæssigt adskilt fra virksomhedernes øvrige omkostninger og indtægter.</p>	
<p>14.6 Der eksisterer ikke lovgivning, som giver olieselskaberne mulighed for at opkræve specifikke bidrag fra deres kunder til dækning af olieselskabernes omkostninger til realisering af energibesparelser.</p>	
<p>14.7 På baggrund af net- og distributionsselskabernes indberettede omkostninger og de enkelte selskabers realiserede energibesparelser, som indberettes til Energistyrelsen, jf. pkt. 13.7, udarbejder Energitilsynet årligt en samlet benchmark for elnet-, gasdistributions- og fjernvarmeselskaber. Tidspunktet for offentliggørelse af benchmarks fastsættes i bekendtgørelsen for energispareydelser i net- og distributionsvirksomheder.</p>	<p>14.7.1 Benchmarks for samtlige samarbejdsorganer offentliggøres på Energistyrelsens hjemmeside [link]</p>

<p>14.8 På baggrund af den årlige benchmarkanalyse af selskabernes omkostninger, gennemfører Energistyrelsen årligt en omkostningsanalyse. Analysen gennemføres blandt net- og distributionsselskaber med de 5 pct. højeste omkostninger per indberettet kWh, dog altid op til 35 selskaber. Der kan også udtrækkes selskaber med de laveste omkostninger.</p> <p>Analysen skal afdække, hvorledes selskaberne har sikret omkostningseffektiviteten i energispareindsatsen, herunder belyse indsatsområder, metoder, og omkostninger fordelt på indsatsområder.</p>	<p>14.8.1 De udvalgte selskaber vil blive anmodet om at fremsende en redegørelse til Energistyrelsen omfattende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation for selskabets omkostninger, herunder fordelingen på omkostningstyper, jf. skema 5 bilag 5. • Redegørelse for deres indsatsområder, metoder og baggrunden i øvrigt for omkostningerne ved de opnåede resultater
<p>14.9 På baggrund af ovenstående analyse kan Energistyrelsen, såfremt der identificeres fejl eller uhensigtsmæssigheder, indgå aftale med de pågældende selskaber om, hvorledes omkostningseffektiviteten sikres fremover.</p> <p>Såfremt der ikke ved aftale kan opnås enighed om sikring af dette, vil Energistyrelsen tage skridt i henhold til bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder</p>	<p>14.9.1 På baggrund af redegørelsen foretager Energistyrelsen en samlet vurdering af det pågældende selskabs omkostningseffektivitet. Energistyrelsen kan herefter indgå konkrete aftaler med hver enkelt af de berørte selskaber om at ændre indsatsen fremadrettet. Afgørelsen skal efterleveres senest pr. 1. januar det følgende år.</p>

15 Overgangsbestemmelser

15.1 Udgangspunktet er, at brancherne og de enkelte elnet-, naturgasdistributions-, fjernvarme- og olieselskaber ved aftalens ophør opfylder de energisparemål, som er fastsat i afsnit 4.

15.1.1 Hvis et elnet- eller fjernvarmeselskaber misligholder aftalens forpligtelser, kan selskabet blive opsagt af det samarbejdsorgan, jf. pkt. 5.2, de indgår i, for dermed at blive omfattet og reguleret af energisparebekendtgørelsen, jf. pkt. 2.4.

15.1.2 Et ekskluderet selskab vil herefter blive tildelt et individuelt sparemål efter reglerne i bekendtgørelsen.

15.2 Den maksimale underdækning ved udgangen af de forskellige år fremgår af pkt. 4.7.

Hvis underdækningen ved udgangen af et år er større end fastsat i pkt. 4.7, skal aftaleparten lave en plan for opfyldelse af forpligtelsen. Denne plan skal sendes til Energistyrelsen.

15.3 Net- og distributionsselskaber, som har realiseret for mange energibesparelser kan, inden de indberetter energibesparelser for det sidste år, sælge overopfyldelsen til markedspriser til net- og distributionsselskaber, som har realiseret for få energibesparelser., jf. bestemmelserne i pkt. 13.4.

Denne udligning kan ske på tværs af brancherne. Net- og distributionsselskaberne skal via denne mulighed tilstræbe størst mulig udligning.

<p>15.4 Når aftalen er opsagt for en eller flere parter, dvs. senest 12 måneder før aftalen udløber, og frem til de nye forpligtede selskaber har mulighed for at indgå aftaler om realisering af energibesparelser, kan net- og distributionsselskaberne indgå nye aftaler, hvor realiseringen af besparelserne er afsluttet senest 12 måneder efter aftalens udløb.</p> <p>Der kan ikke i denne periode indgås aftaler, som afsluttes herefter. Fra det tidspunkt hvor de nye forpligtede selskaber har mulighed for at indgå aftaler kan ingen net- og distributionsselskaber indgå nye aftaler, hvor realiseringen først afsluttes efter udløbet af aftalen.</p>	<p>15.4.1 Net- og distributionsselskaberne kan helt frem til aftalens udløb indgå aftaler, hvor realiseringen afsluttes inden aftalens udløb.</p> <p>15.4.2 Bestemmelserne gælder for alle net- og distributionsselskaber, dvs. også for selskaber, hvor aftalen ikke er opsagt.</p>
<p>15.5 Net- og distributionsselskaber kan selv færdiggøre aftaler, som er indgået inden aftalen er opsagt, og hvor færdiggørelsen først sker efter aftalens udløb, jf. pkt. 4.</p> <p>Den forventede effekt af sådanne aftaler opgøres ved aftalens udløb, og de konkrete besparelser indberettes, når projekterne er afsluttet. Besparelserne indgår i opgørelsen af målopfyldelsen.</p>	<p>15.5.1 Når aftalen udløber inden udgangen af 2020 indberetter de enkelte selskaber antal og omfang af aftaler, som er indgået før aftalen blev opsagt og som først færdiggøres efter udløb, til Energistyrelsen. Dette skal indberettes via samarbejdsorganerne.</p> <p>15.5.2 Retningslinjer for indberetning vil blive udarbejdet af Energistyrelsen ved aftalens opsigelsestidspunkt.</p>
<p>15.6 Net- og distributionsselskaber kan i et vist omfang, hvis reglerne for de nye forpligtede selskaber giver mulighed herfor, sælge ikke afsluttede aftaler til de nye forpligtede selskaber, jf. pkt. 7.</p>	<p>15.6.1 Reglerne for de nye selskabers indsats, herunder muligheden for at købe sådanne aftaler og besparelser, skal fastsættes i forlængelse af lovændringer, og forudsætter derfor at Folketinget vedtager de nødvendige rammer.</p>

<p>15.7 Net- og distributionsselskaber, som ved aftalens udløb og efter indbyrdes handel, jf. pkt. 3, har overopfyldt deres forpligtelser, kan i et vist omfang sælge denne overopfyldelse til de nye forpligtede selskaber på markedsmæssige vilkår jf. pkt. 6.4, hvis reglerne for de nye forpligtede selskaber giver mulighed herfor.</p> <p>De mængder, som de enkelte selskaber kan sælge til de nye forpligtede selskaber, kan maksimalt udgøre følgende andele af deres sidste års mål:</p> <table data-bbox="257 518 840 694"> <tr> <td>Ved udgangen af 2016:</td> <td>Max. 50 %</td> </tr> <tr> <td>Ved udgangen af 2017:</td> <td>Max. 50 %</td> </tr> <tr> <td>Ved udgangen af 2018:</td> <td>Max. 50 %</td> </tr> <tr> <td>Ved udgangen af 2019:</td> <td>Max. 20 %</td> </tr> <tr> <td>Ved udgangen af 2020:</td> <td>Max. 5 %</td> </tr> </table> <p>Den forventede effekt af langsigtede aftaler, som først realiseres efter aftalens udløb, jf. pkt. 5, og som sælges, jf. pkt. 6, indgår i opgørelsen af de maksimale mængder, der kan sælges.</p>	Ved udgangen af 2016:	Max. 50 %	Ved udgangen af 2017:	Max. 50 %	Ved udgangen af 2018:	Max. 50 %	Ved udgangen af 2019:	Max. 20 %	Ved udgangen af 2020:	Max. 5 %	<p>15.7.1 Reglerne for de nye selskabers indsats, herunder muligheden for at købe sådanne aftaler og besparelser, skal fastsættes i forlængelse af lovændringer, og forudsætter derfor at Folketinget vedtager de nødvendige rammer.</p> <p>15.7.2 Det er de sælgende selskaber, som skal sikre at salget sker på markedsmæssige vilkår således at f.eks. egne koncernforbudne selskaber ikke tilgodeses jf. pkt. 6.4.</p>
Ved udgangen af 2016:	Max. 50 %										
Ved udgangen af 2017:	Max. 50 %										
Ved udgangen af 2018:	Max. 50 %										
Ved udgangen af 2019:	Max. 20 %										
Ved udgangen af 2020:	Max. 5 %										

<p>15.8 Net- og distributionsselskaber, som ved udgangen af 2015, har indberettet energibesparelser, som svarer til mere end deres mål frem til aftalens udløb ved opsigelse, får mulighed for at sælge disse energibesparelser på markedsmæssige vilkår, hvis aftalen opsiges til udløb senest den 31. december 2019. De allerede indberettede energibesparelser kan først sælges når aftalen er opsagt, dvs. som minimum i 12 måneder inden aftalens udløb.</p>	<p>15.8.1 Brancherne/samarbejdsorganerne leverer senest 2 måneder efter aftalens underskrift en oversigt over de selskaber, som ved udgangen af december 2015 har indberettet energibesparelser, der svarer til mere end deres mål frem til den 31. december 2018 til Energistyrelsen. Oversigten skal udover navnene på selskaberne indeholde oplysninger om størrelsen af selskabernes allerede indberettede energibesparelser (kWh) samt selskabernes mål for 2016 og 2017, jf. Bilag 5 skema 7.</p> <p>15.8.2 Net- og distributionsselskabernes mulighed for at handle med allerede indberettede energibesparelser træder først i kraft, når aftalen er opsagt, og kun hvis aftalen udløber senest den 31. december 2019.</p> <p>15.8.3 Det net- eller distributionsselskab, som sælger en allerede indberettet energibesparelse, skal indberette den solgte mængde i forbindelse med indberetningen, jf. bilag 5 skema 8.</p>
<p>15.9 Net- og distributionsselskabernes udgifter og indtægter fra opfyldelse af deres energispareforpligtelser, herunder fra udligning af energibesparelser, jf. pkt. 3, og fra færdiggørelse af aftaler, jf. pkt. 5, indgår i selskabernes opgørelse af deres omkostninger, og dermed i hvile-i-sig-selv opgørelsen af omkostninger og indtægter fra tillæggene til tarifferne.</p>	<p>15.9.1 Net- og distributionsselskabernes kan ligeledes få dækket omkostningerne forbundet med færdiggørelse af aftaler om energibesparelser efter aftalens udløb.</p>

15.10 Ved aftalens ophør, kan de enkelte selskaber dog maksimalt få dækket omkostninger til en følgende overdækning set i forhold til deres mål i det sidste år:

Ved udgangen af:	Hvis der kan sælges til nye forpligtede selskaber, jf. pkt. 7	Hvis der ikke kan sælges, jf. pkt. 7
2017	25%	40%
2018	20%	30%
2019	10%	20%
2020	5%	10%

15.10.1 Overdækningen, som maksimalt kan indregnes i omkostningerne, opgøres efter handel med besparelser og aftaler, jf. pkt. 3.

16 Parternes godkendelse

København, den

Energi-, forsynings- og klimaminister Lars Chr. Lilleholt

For Dansk Energi

For Dansk Fjernvarme

For Foreningen Danske Kraftvarmeværker

For HMN GasNet

For Dansk Gas Distribution

For NGF Nature Energy

For Energi- og olieforum

Bilag 1:

Liste over aktiviteter der ikke kan medregnes som en energibesparelse

(Der tages forbehold for, at denne liste løbende kan revideres, og derfor ikke er udtømmende)

- Energibesparelser som realiseres på Færøerne og i Grønland, jf. pkt. 3.1.
- Energiforbrug til bunkering (international skibsfart), jf. pkt. 3.1.
- Energibesparelser i forbindelse med national og international luftfart, jf. pkt. 3.1.
- Energibesparelse ved installation af et nyt oliefyr i områder, hvor der er mulighed for at blive tilsluttet enten fjernvarme- eller naturgasforsyning, jf. pkt. 3.1.
- Hvis en fremstillingsvirksomhed eller et rensningsanlæg etablerer et energianlæg til udnyttelse af eget produceret affald mv., kan der ikke medregnes en energibesparelse, hvis anlægget eksporterer el eller gas til nettet eller til andre virksomheder, jf. pkt. 3.2.3.
- Solvarmeanlæg på bygninger som er tilsluttet fjernvarme, med mindre anlæggene indgår som en del af fjernvarmeværkets forsyningsstrategi, jf. pkt. 3.4.
- Solceller, jf. pkt. 3.4.
- Vindmøller, herunder også husstandsmøller, jf. pkt. 3.4.
- Vandkraftanlæg, jf. pkt. 3.4.
- Gårdbiogas anlæg, jf. pkt. 3.4.
- Biogasfællesanlæg, jf. pkt. 3.4.
- Raffinaderiernes energiforbrug samt energiforbrug ved indvinding af olie og naturgas, jf. pkt. 3.5.
- Overskudsvarme som leveres fra raffinaderier, jf. pkt. 3.5.2.
- Energiforbruget i eksisterende kollektive produktionsanlæg på selve produktionsanlæggene med tilknyttet udstyr, jf. pkt. 3.6 - 3.6.2:
  - kollektive el- og varmeproduktionsanlæg (el- og varmeværker mv.)
  - kollektive affaldsforbrændingsanlæg uanset størrelse
  - Energiproduktionsanlæg hos slutbrugere (kedler, varmepumper, solvarmeanlæg, kraftvarmeanlæg, røggaskølere mv.), hvorfra der leveres varme til offentlige net (fjernvarme mv.) på over 10 TJ årligt, eller som har en installeret eleffekt på mindst 5 MW.
- Udnyttelse af overskudsvarme fra anlæg som forud for udnyttelsen af overskudsvarmen er defineret som et kollektivt produktionsanlæg, jf. pkt. 3.6.3.

- I forbindelse med projekter, hvor energibesparelsen opgøres specifikt, jf. afsnit 10, kan et net- eller distributionselskab ikke medvirke finansielt, herunder yde tilskud, hvis den simple tilbagebetalingstid er under 1 år, men selskaberne kan medvirke med rådgivning mv. og dermed opnå retten til at indberette energibesparelsen, jf. pkt. 7.3.7.
- Hvis standardværdi er nul, kan der ikke medregnes en energibesparelse inden for det pågældende område, og der kan heller ikke anvendes en specifik opgørelse, jf. pkt. 10.3.
- På særlige områder, hvor den teknologiske udvikling af komponenter og løsninger alt andet lige vil medføre en kapacitetsudvidelse, produktionsforøgelse og energieffektivisering, kan der ikke medregnes en energibesparelse som følge af øget produktionsvolumen, jf. pkt.10.6.4 og bilag 3.
- En energibesparelse, som følger af nedlæggelse af et energiforbrugende anlæg eller ophør af en energiforbrugende aktivitet kan ikke i sig selv medregnes efter denne ordning, jf. pkt. 10.8.
- Der kan ikke medregnes en energibesparelse i den virksomhed/enhed, hvorfra produktionen flyttes eller nedlukkes, jf. pkt. 10.8.1.
- Besparelser der opstår ved almindelig vedligeholdelse kan ikke medregnes, jf. pkt. 10.10.

Bilag 2:

Prioriterings- og konverteringsfaktorer

Med henblik på at styre indsatsen i retning af besparelser, som har en lang levetid og i stor grad medvirker til at reducere bruttoenergiforbruget, skal der anvendes simple prioriterings- og konverteringsfaktorer ved opgørelsen af besparelserne, jf. bestemmelserne i afsnit 9.

1. Prioriteringsfaktorer ved besparelser

Prioriteringsfaktorerne, som anvendes til at vægte første års besparelserne, skal indgå i selskabernes dokumentation af besparelserne, jf. afsnit 11, og de skal anvendes ved indberetning af besparelserne til Energistyrelsen, jf. afsnit 13.

Ud fra principperne i pkt. 9.3.1 er det i tabel 1 fastsat hvilke besparelsetiltag i slutforbruget med en levetid på under 4 år, hvor der skal anvendes en faktor på 0,5, og hvilke besparelsetiltag i slutforbruget med levetider på over 15 år, hvor der skal anvendes en faktor på 1,5.

Tabel 1 er udtømmende og for alle andre tiltag, end dem der er angivet i tabel 1, skal der anvendes en faktor 1,0.

Den tekniske arbejdsgruppe kan supplere oversigten i tabel 1 med baggrund i principperne om levetid mv. Evt. ændringer gælder for et nyt kalenderår. Ændringer offentliggøres senest 3 måneder før de træder i kraft.

Tabel 1: Oversigt over tiltag hos slutbrugeren, hvor der skal anvendes prioriteringsfaktor 0,5 og 1,5

Prioriteringsfaktor 0,5	Prioriteringsfaktor 1,5
<ul style="list-style-type: none"> • Energieffektivisering af kedler og varmeanlæg på baggrund af eftersynsordninger (Hvis levetiden af besparelsen er mindre end 1 år, kan besparelsen ikke medtælles). • Energieffektivisering af ventilationsanlæg på baggrund af eftersynsordninger (Hvis levetiden af besparelsen er mindre end 1 år, kan besparelsen ikke medtælles) • Indregulering af varmeanlæg (Hvis levetiden af besparelsen er mindre end 1 år, kan besparelsen ikke medtælles) • Systematiske eftersynsordninger udover normal vedligeholdelse for motorer, pumper og procesanlæg • Energiledelse/energistyring • Feedback om elforbrug til husstande med fjernaflæste målere. 	<ul style="list-style-type: none"> • Øget isolering af gulv, vægge og loft/tag som reducerer rumvarmeforbruget i bygninger, som opvarmes med olie, naturgas, fjernvarme eller kul. • Nye A-mærkede vinduer og døre som reducerer rumvarmeforbruget i bygninger, som opvarmes med olie, naturgas, fjernvarme eller kul. • Udsiftning af 2- eller 3-lags termoruder uden coating og gasfyldning i eksisterende vinduer til energiruder med en varm kant og en energibalance glas-værdi (Egref) på mindst 50 kWh, der reducerer rumvarmeforbruget i bygninger, som opvarmes med olie, naturgas, fjernvarme eller kul. • Nye døre med ruder, hvor ruder i efter situationen er 3-lagsenergiruder og det resterende er pladedør, der reducerer rumvarmeforbruget i bygninger, som opvarmes med olie, naturgas, fjernvarme eller kul. • Etablering af varmegenvinding til rumopvarmning i forbindelse med mekanisk ventilation i bygninger, som opvarmes med olie, naturgas, fjernvarme eller kul. • Ny varmtvandsbeholder i bygninger, som opvarmes med olie, naturgas, fjernvarme eller kul.

	<ul style="list-style-type: none"> • Isolering af rørinstallationer i forbindelse med anlæg til rumopvarmning i bygninger, som opvarmes med olie, naturgas, fjernvarme eller kul. • Nye olie-, gas- og biokedler i det omfang der i før-situationen er tale om et ikke-kvotebelagt olie-, gas eller kulforbrug. • Tilslutning til fjernvarme i det omfang der er tale om bygninger, som i før-situationen opvarmes med olie, naturgas eller kul, som ikke er kvotebelagt. • Installering af varmepumper hos en slutbruger som fortrænger et ikke-kvotebelagt olie-, gas- eller kulforbrug. Dette gælder ikke varmepumper, hvor energibesparelsen opnås ved udnyttelse af overskudsvarme ud af en virksomhed. • Solfangere på bygninger, som opvarmes med olie, naturgas eller kul, som ikke er kvotebelagt.
--	--

For integrerede projekter, hvor der indgår forskellige energiarter og/eller delprojekter med forskellige levetider, skal besparelserne opgøres for hver energiart (f.eks. el og naturgas). Inden for hver energiart skal det estimeres, på hvor stor en andel af energibesparelsen, der skal anvendes en prioriteringsfaktor på henholdsvis 0,5, 1 og 1,5 jf. tabel 1. Besparelserne skal dokumenteres efter denne fordeling.

Ved anvendelse af standardværdier fremgår prioriteringsfaktoren af kataloget for standardværdier. Prioriteringsfaktoren er ikke indregnet i standardværdierne i Standardværdikataloget.

2. Konverteringsfaktorer

Ved konvertering fra en energiart til en anden skal der anvendes de konverteringsfaktorer, som fremgår af tabel 2.

Tabel 2: Konverteringsfaktorer ved konvertering mellem energiarter i slutforbrug

Konvertering		Faktor der ganges på:	
Fra	Til	Den energimængde, der konverteres fra	Den energimængde, der konverteres til
- El	- Fjernvarme - Kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul)	1,8	1,0
- El	- Ikke-kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul) - Biomasse	1,0	1,0
- Fjernvarme - Kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul)	- El	1,0	1,8
- Biomasse	- El	1,0	1,0
- Fjernvarme	- Kvotebelagte brændsler	1,0	1,0
- Fjernvarme	- Ikke-kvotebelagte brændsler - Biomasse	0,8	1,0
- Ikke-kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul)	- El	1,0	1,0
- Ikke-kvotebelagte brændsler - Biomasse	- Fjernvarme	1,0	0,8
- Kvote-belagte brændsler	- Fjernvarme	1,0	1,0

- Kvote belagte brændsler	- Kvote belagte brændsler	1,0	1,0
- Ikke kvotebelagte brændsler	- Ikke kvotebelagte brændsler		
- Biomasse	- Biomasse		

Note: Biomasse omfatter biomasseanvendelse hos den enkelte slutbruger, og ikke forbrug af biomasse i fjernvarme- og elproduktionen.

I forbindelse med konvertering fra ikke-kvotebelagte brændsler (olie, naturgas og kul) til andre forsyningsformer, herunder også et andet ikke-kvotebelagt brændsel, som har en levetid på mere end 15 år, skal både faktorerne i tabel 2 og tabel 1 anvendes i forbindelse med konverteringsprojekter. Ved sådanne konverteringer skal den direkte effekt således i henhold til tabel 1 ganges med faktor 1,5. Ved alle øvrige konverteringer skal der i henhold til tabel 1 ganges med faktor 1,0. Konverteringsfaktorerne er indregnet i standardværdierne.

Ved installering af eldrevne varmepumper til fjernvarmeproduktion ganges elforbruget med en faktor på 1,0.

Ved installering af gasdrevne varmepumper til fjernvarmeproduktion ganges gasforbruget med en faktor på 0,8.

Bilag 3:

Områder, hvor der ikke kan medregnes en effekt af øget produktionsvolumen

- IT-projekter (server, storage, wifi-teknologi mv.)
- Belysningsprojekter (LED mv.)

Bilag 4:

Vedligeholdelsesaktiviteter, som medfører energibesparelser, der ikke kan indberettes

- **Udsyring af vandsider på kedler > 135 KW**
- **Rensning af røggasside på kedler > 135 KW**
- **Optimering af forbrænding (justering) på kedler**
Gældende for optimeringer, der gennemføres uden investering i nye komponenter / nyt udstyr
- **Udsyring af kondensatorer på kompressor anlæg**
- **Udbedringer af lækager (trykluft anlæg)**
- **Reparation af vandudladere**
- **Optimeringer af drift ved justering af eksisterende udstyr**
Gældende for optimeringer der gennemføres uden investeringer i nye komponenter/ nyt udstyr, og hvor der ikke sker en systematisk opfølgning, som et net – eller distributionselskaber involveret i.
- **Eftersynsordninger for kedler og varme anlæg**
Gældende for eftersynsordninger som ikke omfatter korrigerende handlinger der medfører energioptimeringer af de pågældende anlæg
- **Eftersynsordninger for ventilations anlæg**
Gældende for eftersynsordninger som ikke omfatter korrigerende handlinger der medfører energioptimeringer af de pågældende anlæg der ikke sker en systematisk opfølgning, som et net – eller distributionselskaber involveret i.

Bilag 5:

Indberetning i henhold til aftalen

1. Indberetning af realiserede energibesparelser

Samarbejdsorganerne skal jf. afsnit 13 i aftalen årligt indberette de data for de realiserede energibesparelser mv., som fremgår af skema 1-4 til Energistyrelsen.

Skema 1 skal indeholde alle de indberettede realiserede energibesparelser, og tallet i nederste højre felt er således det samlede tal som bruges i forbindelse med målopfyldelse mv.

- Linje 1-4 skal indeholde de besparelser, som fremgår af skema 2 og 3.
- Besparelser i forbindelse med interne projekter, herunder kollektiv sol, energioptimering af ledningsnettet (Ledningsoptimering), kompressorer i gasnettet og el- eller gasdrevne varmepumper i fjernvarmeproduktionen mv. skal fremgå af henholdsvis linje 5, 6 og 7.
- Alle besparelser inden for transport skal anføres i linje 8, og alene her. Ved konverteringer inden for transportområdet anføres besparelsen under den energiart, der blev anvendt inden konverteringen.
- Alle besparelser i forbindelse med konvertering uden for transportområdet, jf. skema 4, skal anføres i linje 9, og alene her, og besparelsen anføres under den fortrængte energiart. F.eks. ved en "olie til gas" konvertering placeres besparelsen i linje 9 og på energiarten "Olie".
- I linje 10 rapporteres korrektion i forhold til tidligere indberetninger. Hvis der tidligere er indberettet for meget, lægges det ind som negative korrektioner.

Brancheorganisationerne skal sammen med indberetning af energibesparelserne levere en opsplnitning af korrektionerne angivet i linje 10 i tabel. Korrektionerne skal opsplittes på de enkelte net- og distributionsselskaber, og på korrektioner, som følge af fejl fundet i stikprøver, og øvrige korrektioner.

	TJ	Fjernvarme	Naturgas	Olie	El	Kul mv	Biomasse	Øvrige	Total
1	Husholdninger								
	Specifik opgørelse								
	Standardværdier								
	Markedspåvirkning								
2	Offentlig sektor								
	Specifik opgørelse								
	Standardværdier								
	Markedspåvirkning								
3	Produktionserhverv								
	Specifik opgørelse								
	Standardværdier								
	Markedspåvirkning								
4	Handel og service								
	Specifik opgørelse								
	Standardværdier								
	Markedspåvirkning								
5	Kollektiv sol								
6	Ledningsoptimeringer								
7	Varmepumper i fjv.								
8	Transport								
9	Konverteringer								
	Husholdninger								
	Offentlig sektor								
	Produktionserhverv								
	Handel og service								
10	Korrektioner (+ eller - fra tidligere år)								
	Total								

Skema 2: Realiserede energibesparelser opdelt på teknologier/områder og opgørelsesmetoder

Slutanvendelse/TJ	Husholdninger				Offentlig sektor				Produktionserhverv				Handel og service				Total
	Standard-værdi	Specifik opgørelse	Markeds-påvirkning	I alt	Standard-værdi	Specifik opgørelse	Markeds-påvirkning	I alt	Standard-værdi	Specifik opgørelse	Markeds-påvirkning	I alt	Standard-værdi	Specifik opgørelse	Markeds-påvirkning	I alt	
Klimaskærm																	
Vinduer																	
Udskiftning af kedler																	
Serviceeftersyn																	
Elvarme – Rumvarme																	
Varmeanlæg																	
Ventilation																	
Belysning																	
Procesudstyr																	
Køling																	
Trykluft																	
Pumper																	
Elmotorer-og transmission til intern transport																	
Mindre energiforbrugende apparater																	
Øvrige																	

Skema 2 skal indeholde en fordeling af alle de besparelser, som indgår i linje 1-4 i skema 1

Skema 3: Realiserede besparelser inden for hver energiart opdelt efter levetid og område (prioriteringsfaktorer).

TJ	Prioriteringsfaktor		
	0,5	1	1,5
Fjernvarme			
El og individuel biomasse			
Kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul)			
Ikke-kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul)			

Skema 3 skal indeholde alle de besparelser, som fremgår af linje 1-4 i skema 1

Skema 4: Realiserede besparelser ved konvertering

Fra	Til	TJ
El	Fjernvarme, Kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul)	
El	Ikke-kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul) Biomasse	
Fjernvarme Kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul)	El	
Biomasse	El	
Fjernvarme	Kvotebelagte brændsler	
Fjernvarme	Ikke-kvotebelagte brændsler Biomasse	
Ikke-kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul)	El	
Ikke-kvotebelagte brændsler (olie, naturgas, kul) Biomasse	Fjernvarme,	
Kvotebelagte brændsler	Fjernvarme	
Kvotebelagte brændsler	Kvotebelagte brændsler	
Ikke-kvotebelagte brændsler	Ikke-kvotebelagte brændsler	
Biomasse	Biomasse	
Total		

Skema 4 skal indeholde alle besparelser i forbindelse med konvertering fra en energiform til en anden, og totalen skal svare til totalen i linje 9 i skema 1.

Skemaerne findes på Energistyrelsens hjemmeside i en excel-version [link].

2. Indberetning af omkostninger

Samarbejdsorganerne skal i henhold til afsnit 14 årligt indberette en fordeling af branchens omkostninger i henhold til skema 5 til Energistyrelsen.

Skema 5: Fordeling af branchens omkostninger

		%
1.	Net- eller distributionsselskabernes samlede omkostninger	100 %
2.	Andel der går til administration	
3.	Andel, der går til eksterne aktører via direkte aftaler mellem et net- eller distributionsselskab og/eller dettes koncernforbundne selskaber	
4.	Andel, der går til tilskud direkte til slutbrugeren fra et net- eller distributionsselskab og/eller dettes koncernforbundne selskaber	
5.	Andel, der går til køb af realiserede energibesparelser hos et andet net- eller distributionsselskab	
6.	Andel, der går til realisering i et net- eller distributionsselskab og til aftaler med koncernforbundne selskaber (pkt. 1 minus pkt. 2, 3, 4 og 5)	

I forbindelse med evalueringer, omkostningsanalyser mv. skal oplysningerne i skema stilles til rådighed for de enkelte selskaber, jf. pkt. 13.11.1.

3. Indberetning af afsluttede men ikke overdragede energibesparelser

I henhold til aftalens pkt. 13.3.3 skal de enkelte samarbejdsorganer indberette til Energistyrelsen, hvor mange besparelser der er afsluttet, men ikke overdraget. Denne indberetning skal ske samtidig med indberetning af branchens indberetning af de realiserede energibesparelser, dvs. senest den 1. april.

Skema 6: Afsluttede men ikke overdragede energibesparelser

Samarbejdsorganisation	Ikke overdragede besparelser
	TJ

4. Indberetning af indberettede besparelser, der opfylder sparemål efter 31. december 2018

I henhold til aftalens pkt. 15.8.1 skal samarbejdsorganet indberette en oversigt over selskaber, der har indberettet energibesparelser, der svarer til mere end deres mål frem til den 31. december 2018, samt disse selskabers mål for 2016 og 2017.

Denne indberetning skal ske til Energistyrelsen 2 måneder efter indgåelse af aftalen, dvs. senest den 1. marts 2017.

Skema 7: Oversigt over selskaber, deres indberetning og deres mål i 2016 og 2017

Selskab	Indberettede besparelser, der overstiger selskabets mål per 31. december 2018	Selskabets samlede mål i 2016 og 2017
	TJ	TJ

5. Indberetning af solgte indberettede besparelser

I henhold til aftalens pkt. 15.8.3 skal det net- eller distributionselskab, som sælger en allerede indberettet energibesparelse, indberette den solgte mængde.

Denne indberetning skal ske samtidig med branchens indberetning af de realiserede energibesparelser, dvs. senest den 1. april.

Skema 8: Oversigt over selskabers salg af indberettede besparelser

Selskab	Salg af indberettede besparelser
	TJ

Bilag 6:

Oversigt over ikrafttrædelsesdatoer for de enkelte bestemmelser i aftalen

Teknisk arbejdsgruppe har i enighed vedtaget følgende om ikrafttrædelse af de enkelte bestemmelser i aftalen. Frem til nedenstående ikrafttrædelsesdatoer gælder retningslinjerne i energispareaftalen af 13. november 2012.

Afsnit	Træder i kraft den
1	1. januar 2017
2	1. januar 2017
3	1. januar 2017
4	1. januar 2016 Retningslinjerne for indeksering af olieselskabernes mål aftales senest den 1. marts 2017.
5	1. januar 2017
6	1. januar 2017
7	1. januar 2017, dog gælder kravet om at der også skal være en skriftlig forudgående aftale for projekter under 20 MWh først fra den 1. april 2017. Aftaler mellem net- og distributionselskaber og aktører skal senest den 1. april 2017 være opdateret i overensstemmelse med de nye retningslinjer.
8	1. januar 2017, dog er 8.3.1, 8.5.1 og 8.6.1 gældende fra den 1. april 2017
9	1. januar 2017 Ved opgørelse efter standardværdier skal prioriterings- og konverteringsfaktorerne i aftalen af 13. november 2012 anvendes, indtil der er offentliggjort en version af standardværdikataloget, hvor de nye faktorer er indarbejdet.
10	1. januar 2017 Punkt 10.3.3, som har sammenhæng med pkt. 11.8.1, gælder dog først fra den 1. april 2017. Aftaler mellem net- og distributionselskaber og aktører skal senest den 1. april 2017, være opdateret i overensstemmelse med de nye retningslinjer.
11	1. april 2017
12	Det samlede kvalitetssikringssystem, jf. pkt. 12.1, skal være implementeret og skal anvendes senest fra den 1. juli 2017. Kvalitetskontroller, jf. pkt. 12.4, og audits, jf. pkt. 12.5 for 2017, skal omfatte indsatsen i hele 2017. Senest den 1. juli 2017 skal selskaberne indberette resultaterne af audit for indsatsen i 2016 til Energistyrelsen via samarbejdsorganerne i en speciel skabelon, som vil afspejle retningslinjerne i Energispareaftalen af 13. november 2012. Samkøringen af sager, jf. pkt. 12.10, skal som minimum sager, der indgås aftale om efter den 1. april 2017.
13	1. januar 2017 For besparelser som afsluttes frem til den 1. april 2017 er der accept af, at de nye opdelinger i indberetningsskema 2 ikke fuldt ud kan overholdes
14	1. januar 2017
15	1. januar 2017